

Şanlı 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin Derslerini Doğru Kavrayalım

KURTULUŞ YOLU
Yayınları

ONUR
TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR
VAKFI

**ŞANLI 15-16 HAZİRAN
BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİNİN
DERSLERİNİ DOĞRUKAVRAYALIM**

ONUR
TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR
VAKFI

Kurtuluş Yolu Yayınları: 7

Birinci Baskı : Haziran 1977

Dizgi Baskı : Doyuran Matbaası

Sorumlu Yönetmen : S. Pelen

Yönetim Yeri :

Hoca Rüstem Sokak

Zafer Han

No: 21/1 Cağaloğlu

İSTANBUL

ŞANLI 15-16 HAZİRAN
BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİNİN
DERSLERİNİ DOĞRU KAVRAYALIM

ONUR
TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR
VAKFI

ONUR
TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR
VAKFI

Nihai hedefi sınıfsız toplumu kurmak olan devrimci proletarya, hem Marksizm-Leninizmin evrensel ilkelerinin, hem de kendi ülkesinin sınıf mücadelesinin ortaya koyduğu somut gerçeklerin ve bu mücadelelerden çıkardığı derslerin ışığında devrim davasını sürdürür.

Devrimci proletarya, Marksizm-Leninizmin evrensel ilkelerini kendi ülkesinin sınıf mücadelesi pratiğine yaratıcı bir şekilde uygulayamaz ve kendi mücadele deneylerinden çıkardığı dersleri doğru bir şekilde özetleyip doğru sonuçlara varamazsa, devrim davasını başarıyla sürdürüp zafere ulaştıramaz.

Devrimci proletarya, kendi ülkesinin sosyo-ekonomik yapısını, bu yapı üzerinde ortaya çıkan sınıf ilişkilerini, devrimin yolunu ve karakterini, dostlarını ve düşmanlarını, itici güçlerini ve hedeflerini, ülkenin bunun içindeki yeriyle birlikte genel dünya durumunu Marksizm-Leninizm bilimi ışığında yaratıcı ve canlı bir şekilde inceler. Vardığı sonuçları sınıf mücadelesi pratiğine uygulayarak zenginleştirir.

Devrimci proletarya, Marksizm-Leninizmi bir dogma olarak değil, sınıf mücadelesi pratiğinde bir yol gösterici olarak ele alır. «Devrimci teori olmadan devrimci eylem olmaz» gerçeğine sıkı sıkıya sarılarak kör pratiğin içine dalmaktan şiddetle kaçınır. Fakat o aynı zamanda, «Marksizmin lafzıyla özü arasındaki, Marksizmin tek tek

tezleriyle yöntemi arasındaki farkı» da gözden kaçırmaz.

Sınıf mücadelesinin öyle evreleri vardır ki, bu dönemler, kaçınılmaz bir şekilde hem halk kitlelerini, hem de devrimcileri derinden etkiler ve sarsar. Böyle dönemlerde yer alan olaylar, normal zamanlarda uzun yılların kazandıramadığı deneyleri çok kısa sayılabilecek bir zamanda ortaya koyar.

Şanlı 15 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi Halk Kitlelerini ve Devrimcileri Derinden Etkilemiştir

Şanlı 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, ülkemiz sınıf mücadelesi pratiği içinde böyle bir öneme sahiptir. Bu direniş, yol açtığı neticeler bakımından, Türkiye devrimci hareketinin dönüm noktalarından biri olmuştur. Kendiliğinden bir şekilde de gelişmiş olsa, bu direniş, ülkemiz sınıf mücadelesi tarihinin siyasi nitelikteki ilk büyük kitle mücadelesidir. Direnişin büyük kitle karakterli oluşu ve sonuçları hem kitlelerin, hem de devrimcilerin bilincinde bir sıçrama yapmıştır.

Bu yüzden 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişini değerlendirmek, çeşitli sınıf ve tabakalarla bunların temsilcilerinin direnişle ilgili tavırlarını ortaya koymak ve tüm bunların daha sonraki mücadelelerle bağını tespit etmek, hâlâ önemini korumaktadır.

Bir sosyal olayı, geçmiş ve içinde bulunduğu durumla birlikte ele almazsak, varacağımız sonuçlar yanlış olacaktır veya en azından eksiklikler taşıyacaktır. 15-16 Haziran direnişini de ele alırken, gerek dünyamızın, gerekse ülkemizin o günkü içinde bulunduğu şartlara kısa da olsa değinmek gerekiyor.

İşçi Sınıfımızın Tarih Sahnesine Çıkışıyla Birlikte Mücadelesi de Başlamıştır

Sömürgeci Batı kapitalizminin girmesiyle birlikte, bir filiz halinde kendi iç dinamiğiyle gelişen ülkemiz kapitalizmi yıkılmış, yerini Batı kapitalizmine bağlı ve onun tarafından desteklenen komprador kapitalizmi almıştır. 19. yüzyılın ortalarına doğru yer alan bu süreçte, işçi sınıfımız daha o zamandan hakim sınıfların dikkatini çekmiştir. Daha o zamandan gerici hakim sınıflar için bir korku kaynağı haline gelmiştir. Bunun örneğini de, 1845 tarihli Polis Nizamnamesinde görmekteyiz. Bu nizamname, işçilerin grev yapmasını, birlik kurmasını ve «İhtilal» yapmasını yasaklayan maddeleri ihtiva etmektedir.

1870'ler, artık işçi sınıfımızın grev ve direnişlerle tarih sahnesine çıktığı yıllar olmuştur. 1872 yılında Beykoz Kundura'da, Beyoğlu Telgraf işletmesinde ve Tersane'de grev ve direnişler görülmektedir.

Biz burada işçi sınıfımızın çeşitli mücadelelerinden örnekler verecek değiliz. Sadece şunu belirtelim ki, işçi sınıfımız tarih sahnesine çıktığı günden beri hakim sınıflar için sürekli bir korku kaynağı olmuş, en ufak bir demokratik hareketi dahi zorla bastırılmaya çalışılmıştır. Gerek Osmanlıların son dönemleri, gerekse bütün bir cumhuriyet dönemi, bunun sayısız örnekleri ile doludur.

İşçi sınıfımızın her türlü kıpırdanışın hakim sınıflar tarafından zorla bastırılmaya çalışılmasının nedeni, birinci olarak, işçi sınıfının günümüz toplumunun en devrimci sınıfı olarak hakim sınıflar için en tehlikeli sınıf durumunda bulunması; ikinci olarak da, ülkemizdeki yönetimin Osmanlılar döneminde feodal despotluk. Cumhuriyet döneminde ise faşist ve zorba karakterde olmasıdır.

Ülkemizin uzun bir dönemden beri önce sömürgeci Batı kapitalizminin, sonraları da emperyalizmin bir yarı-sömürgesi durumunda olunmasıdır.

Fakat işçi sınıfımız ve halkımız, her dönemde zulme ve zorbalığa boyun eğmemiş, mücadelesini çeşitli yollarla sürdürmüştür.

İşçi sınıfımızın örgütlenme ve grev hakkı çok uzun yıllar gasbedilmiştir. Yıllardır en ağır sömürü ve zulüm şartlarında yaşayan işçi sınıfımızın nisbeten bazı burjuva demokratik haklar elde ettiği belirli kısa dönemler olmuştur. 1908 İkinci Meşrutiyet yılları, 1920-23 Kurtuluş Savaşı yılları, 1946 İkinci Emperyalist Dünya Savaşının bitimi ve sözde çok partili döneme geçiş ve 1960 dönemi. Her biri çok kısa sürmesine rağmen (1960 dönemi nisbeten daha uzun sürmüştür), bu dönemler işçi sınıfımız için ideolojik, politik ve örgütsel sahadaki mücadelelerde büyük mesafeler katedildiği yıllar olmuştur.

27 Mayıs Darbesi. Halk Sınıf ve Tabakalarının Muhalefetini Arkasına Alan Komprador Burjuvazinin Bir Kliğinin Diğerine Karşı Hareketidir

1960'lara gelinceye kadar grev ve toplu sözleşme yapma hakkı tanınmayan işçi sınıfımız, en ağır baskı ve sömürünün hedefi olmuştur.

Komprador burjuvazi ve toprak ağalarının bir kliği olan Amerikancı Bayar-Menderes faşist kliğine karşı 1960 öncesinde verilen mücadelenin içinde işçi sınıfımız, yoksul köylülük, şehir ve köy küçük burjuvazisi, orta burjuvazi ve üniversite gençliği olmak üzere tüm emekçi halkımız derece derece yer almıştır. Fakat bu mücadelenin önderliğini gene komprador burjuvazi ve top akağalarının diğer bir kliği, CHP kliği yapıyordu.

Faşist Demokrat Parti iktisadi ve siyasi yönden hızla iflasa gidiyordu. Yönetime geçmesiyle birlikte ülkemizi alabildiğine Amerikan emperyalizminin sömürüsüne açan, ülkemizin varını yoğunu Amerikan emperyalizmine peşkeş çeken faşist DP kliği, emperyalizme bağımlılığın doğurduğu büyük bir iktisadi ve siyasi krizle karşı karşıya kalmıştı. Bu krizi çözmesine de imkan yoktu. Bu şartlarda, alabildiğine sömürülen ve faşist zulüm altında inletilen geniş emekçi halk yığınlarının, gençliğin ve orta burjuvazinin mücadelesini kendi arkasına alan CHP kliği, içinde Türkiye gibi en azılı faşistlerle bazı burjuva demokratik talepleri tutarsız da olsa savunmaların da bulunduğu bir askeri darbe ile iktidarı ele geçirdi.

Ülkemizde 27 Mayıs darbesi sonunda komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları klikleri arasındaki çatışma ve hâlâ etkilerini sürdüren, orta burjuvazinin de dahil, halk muhalefetine varlığı nedeniyle bazı burjuva demokratik haklar alınmıştır. Ancak işçi sınıfı biliminin yayılması ve onun örgütlenmesinin önündeki engeller çeşitli şekillerde devam ettirilmiştir. Dozu değişik almasına rağmen bu politika faşizmin politikasıdır. Yoksa, işçi sınıfı biliminin öğrenilmesini ve propagandasını yasaklayan Türk Ceza Kanununun 142. maddesi ile örgütlenmesini yasaklayan 141. maddesinin, faşist İtalyan Ceza Kanunundan alınan bu maddelerin ve faşist muhtevalı diğer maddelerinin muhafaza edilmesini nasıl izah ederiz?

1960 Sonrasında İşçi Sınıfımızın Sendikal Mücadelesi Hızla Gelişti

Ancak 1960 sonrasında halkımızın gelişen düzen aleyhtarı mücadelesi, işçi sınıfının biliminin yayılmasının önündeki engelleri belirli bir oranda aşmış ve halkımızın

kitleyi örgütlenmesi belli bir gelişim göstermiştir. Bu iki gelişme, hakim sınıfların her türlü engellemesine rağmen, 12 Martta kesintiye uğramış olmasına rağmen, bugün de devam etmektedir.

1960 sonrası ülkemizde sınıf mücadelesinin en yaygın şekilde geliştiği bir dönem olmuştur. Bu dönemde başta işçi sınıfımız, yoksul köylülerimiz ve öğrenci gençliğimiz olmak üzere tüm halk sınıf ve tabakalarının düzen aleyhtarı muhalefeti yer yer patlamalarla, geçmişte hiç bir zaman görülmeyen boyutlara ulaşmıştır. Tüm bu mücadeleler, doruk noktasına 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi ile ulaşmış ve tüm hatası ve sevabıyla 1971 direnişini doğurmuştur.

1960 sonrasında, kazanılan bazı hakların hayata geçirilmesinde ilk büyük kitle gösterisine 1962 yılında tanık oluyoruz. Bu tarihte İstanbul Saraçhane başında toplanan 200 bin civarındaki işçi, Anayasa ile tanınan grev ve toplu sözleşme haklarının kanunlaşması için bü yük bir kitle gösterisi düzenlediler. Türkiye'nin dört bir yanından gelen işçiler hep birlikte haklarının tanınmaması halinde genel greve gideceklerini haykırdılar.

1962 yılı, işçi sınıfımızın grev ve toplu sözleşme hakkı için mücadele edildiği, sendikal mücadelesinin hızlandığı yıl olmuştur demek yanlış olmaz'. Gislaved Lastik Fabrikasında 1200 işçi ile Danca Çimento fabrikasında 300 işçi, işten atılan sendika temsilcilerinin geri alınması için işi bıraktılar.

Artık patronlar, bazı işkollarında ve işyerlerinde işçilerin isteklerini yavaş yavaş kabul etmek zorunda kalıyordu.

1960 sonrası işçi mücadelesinde Kavel grevinin özel bir önemi vardır. Kavel grevi 1963'e damgasını vurmuştur. işçi sınıfımıza kolektif mücadelenin ve dayanışmanın gücünü göstermesi yönünden çok önemlidir. Üzerine

şiiirler yazılan ve geniş bir destek gören Kavel grevi, kanunsuz olmasına rağmen büyük bir başarıyla sürdürüldü.

1963 temmuzunda büyük mücadeleler sonucu çıkan grev ve toplu iş sözleşmesi kanunları, işçi sınıfımızın sendikal örgütlenmesini özellikle büyük işyerlerinden başlayarak hızlandırdı.

Sendikal mücadele ile birlikte, hakim sınıfların sendikal hareketi bastırmak, kontrol altına almak ve saptırmak yolundaki gayretleri de artmaya başladı. Zaten bu dönemde kurulan sendikalar birer sınıf sendikası değildiler. Bırakalım işçi sınıfımızın sendikal mücadelesini siyasi mücadeleyi bağlamayı, salt ekonomik mücadeleyi bile, daha fazla ücret ve sosyal haklar için mücadelesini bile yürütmüyorlardı. İşçi sınıfımızın sendikal hareketi ne sarı sendikacılık hakimdi.

Özünde Reformist Olmasına Rağmen DİSK'in Kurulması Sendikal Mücadelede İleri Bir Adım Oldu

Amerikan emperyalizminin CIA vasıtasıyla tepe den inme bir şekilde işçi sınıfımızın sendikal mücadelesini saptırmak için kurdurduğu Türk-İş'in patron uşağı sarı sendikacılık anlayışına ve bunun uygulamalarına karşı 1960'ların başında ortaya çıkan muhalefet 13 Şubat 1967'de DİSK'in kurulması ile sonuçlandı. Türk-iş yönetimine muhalefet ettikleri için konfederasyondan geçici olarak ihraç edilen Maden-İş ve Basm-İş, bağımsız bir sendika olan Gıda-İş ile anlaşarak, önce 1966 temmuzunda aralarında Sendikalar Dayanışma Konseyini ve sonra da DİSK'i kurdular.

DİSK ile TÜRK-İŞ'in sendikacılık anlayışı arasında özünde bir fark yoktu. DİSK, patron uşağı sarı TÜRK- İş'in sendikacılık anlayışına bir tepki olarak ve işçi sınıfımızın

giderek artan bilinçlenmesi temelinde doğmuştur. Görünüşte devrimci, özde ise reformcu karakterine rağmen, DİSK, işçi sınıfımızın ileri ve bilinçli unsurlarını bağrında toplamıştı. Ve yönetimi sınıf sendikacılığı yönünde zorluyordu.

Genelde Türkiye devrimci hareketindeki gelişmelerle birlikte işçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik haklar için mücadelesi daha da gelişiyor ve bu sendikal alanda DİSK'in genişlemesi şeklinde yansiyordu. İşçi sınıfımız Türk-İş'in patron uşağı sarı yüzünü görüyor ve her gün daha geniş kitleler halinde DİSK'e geçiyordu. O günün DİSK reformistleri, sarı Türk-İş'e karşı gelişen işçi sınıfımızın sendikal mücadelesine sahip çıkıyor, kitlelerin taleplerini reformist bir anlayışla da olsa destekliyordu. İşçi sınıfımızın o günkü bilinçlenme düzeyi ve tecrübesi, genelinde ise Türkiye'de revizyonizmin etkinliği, işçi sınıfımızın önemli bir kesimini DİSK saflarında birleşmeye götürmüştür. İşçi sınıfımız sarı Türk-İş'e karşı mücadele ederken o günkü koşullarda DİSK'in dışında bir alternatif göremiyordu. Zaten onların desteğine geniş oranda sahip olan, onların sendikal alandaki taleplerini yerine getirebilecek durumda olan, sendikalarda etkinliği olan bir devrimci hareket de yoktu.

Hakini Sınıflar Sınıf Sendikacılığı Yönündeki Gelişmeyi Boğmak ve DİSK'i Yok etmek istiyorlardı

Hakim sınıflar hem genel olarak sınıf sendikacılığı hareketini ve bunun gelişmesini boğmak, işçi sınıfımızı sarı sendikacılığın cenderesine atmak, hem de özel olarak DİSK'in gelişmesini durdurmak ve onu yok etmek için daha başından tedbirler almaya başladılar.

Önceleri mevcut kanunları sarı TÜRK-İŞ lehine uy-

gulamak, DİSK'e geçen işçileri işten atmak, onlar üzerinde çeşitli baskılar uygulamak şeklinde alınan tedbirlerle gelişimi önlemeye çalıştılar.

Fakat işçi sınıfımızın artan bilinçlenmesi ve mücadelesi karşısında bundu başarılı olamadılar. Bunun zerine hakim sınıflar sendika grev ve toplu iş sözleşmesi kanunlarını değiştirme yoluna gittiler. Hakim sınıfların amaçları, sarı TÜRK-İş ışındaki, başta DİSK olmak üzere, bütün sendikaları yok etmek, böylece işçi sınıfımızın sendikal hareketini tam olarak kontrollerine almak, sınıf sendikacılığı yönündeki gelişmeyi boğmaktı.

Hakim sınıflar, ideolojik, politik ve örgütsel açıdan yeni boyutlara ulaşmakta olan halkımızın demokrasi ve bağımsızlık mücadelesini boğmak ve içine düştükleri iktisadi ve siyasi krizden kurtulmak, bu krizin yükünü emekçi halkımızın sırtına yıkmak için öncelikle işçi sınıfımızın birliğini ve bunun gelişmesini engellemek, işçi- köylü ittifakına yönelecek mücadeleyi bastırmak istiyorlardı.

Hakim sınıfların bu amaçla getirdikleri değişikliklerden en belli başlılarını şöyle sıralayabiliriz:

1) nceki kanuna göre, sendikaya ye olmak veya istifa etmek, üyenin isteğini bir yazı ile bildirmesiyle gerçekleşiyordu. Getirilen değişiklik ile, sendikaya ye olabilmek için, sendika yönetim kurulunun, ye olmak için başvuran işçinin isteğini kabul etmesi şart koşuluyordu. Böylece sarı sendika yöneticileri devrimci işçileri sendika dışı bırakabileceklerdi. Sendikadan istifa etmede ise, muameleyi noterde yaptırma şartı getiriliyordu. Böylece, işçilerin sarı sendikalardan istifa etmeleri gleştirilmiş oluyordu.

2) Değişikliğe göre bir işkolunda sendika kurabilmek için, o işkolunda çalışan sigortalı işçilerin üçte birini ye yapmak, gerekecekti. Böylece de mevcut sarı

sendikalar korunuyor, onların dışında yeni sendika kurulması imkansız hale getiriliyordu. Çünkü, hiç bir zaman yeni kurulan bir sendika, o işkolundaki sigortalı işçilerin üçte birini bir araya getiremez.

1) Ve gene değişikliğe göre federasyon kurabilmek için, o işkolundaki sigortalı işçilerin üçte birinin üye olduğu en az iki sendikanın bir araya gelmesi gerekiyordu. Bu maddenin amacı da, işçi sendikalarının daha üst birlikler halinde örgütlenmesini engellemek, mevcut Türk- İş federasyonlarını korumaktı.

2) Konfederasyon kurabilmek için de bütün Türkiye'deki sigortalı işçilerin üçte birinin üyeliğine sahip sendikaların bir araya gelmesi şarttı. Getirilen değişiklikler baştan sona kadar işçi sınıfımızın sendikal mücadelesini boğma amacını taşıyordu. Bu kanun değişikliklerinin yapılmak istendiği dönemde (1970), yukarıdaki şartlara sahip (bir iki istisna ile) sadece Türk-iş ve sendikaları idi. Böylece, patron uşağı sarı Türk-İş işçi sınıfımızın sendikal mücadelesini efendileri adına istediği gibi kontrol edebilecek, işçi sınıfımızın, patronlar tarafından insafsızca sömürülmesinde ve baskı altında tutulmasında istediği gibi yardımcı olabilecekti.

Bu tedbirler, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm demokratların ve devrimcilerin sert tepkisine neden oldu. Reformcu DİSK yöneticileri de, kendi varlık şartlarını ortadan kaldıran bu kanun değişikliği karşısında sessiz kalmadılar.

Fakat kanun bu arada Meclisten geçmiş, Senatoya gönderilmişti bile. Mecliste sadece o dönem reformcu olan TİP bu tasarıya karşı çıktı. CHP de dahil olmak üzere bütün hakim sınıf partileri getirilen değişiklikleri hararetle desteklediler.

Bugün işçi babası olarak reklam edilen Ecevit ve bü - tün CHP milletvekilleri o dönem bu tasarıyı destekledi-

ler. Böylece, aslında kimlerin yanında olduklarını, hangi sınıfların menfaatlerini savunduklarını bir kere daha ortaya koydular. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız, aslında hakim sınıfların saltanatlarının daha uzun sürmesi adına bir takım reformcu vaatlerde bulunan, attığı her adımda hakim sınıfların menfaatini kollayan CHP'yi ve lideri Ecevit'i. iyi tanımalıdır.

Tasarının Mecliste kabul edilip Senatoya gönderilmesiyle birlikte kıpırdanmalar başladı. Zaten son yıllarda işçi sınıfımızın eylemlerinde gözle görülür bir artış ortaya çıkmıştı. 1961'den 1970'e kadar olan dönem içinde işçi sınıfımızın 761 tane grev, işgal, pasif direnme, miting ve yürüyüş gibi eylemleri yer almıştı. Bunlardan 539 tanesi grev, 45 tanesi işgal, 69 tanesi de miting ve yürüyüş şeklinde cereyan etmişti.

Son yıllarda gelişen genel devrimci uyanışla birlikte işçi sınıfımız arasında da sınıf bilinci yayılma gösteriyordu. Hele böylesine yaşantısıyla doğrudan doğruya ilgili, demokratik haklarını, sendikal örgütlenmesini ortadan kaldırmayı amaçlayan girişimler karşısında işçi sınıfımız elbette seyirci kalamazdı.

DİSK yöneticileri ve sendika temsilcileri 17 Haziran 1970 günü Taksim Meydanında bir miting düzenlemek için karar aldılar Genel olarak devrimci hareketin seviyesi ve örgütlenme düzeyi, özel olarak da DİSK yönetiminin reformcu karakteri ve DİSK üyesi işçilerin yeterli düzeyde olmayan sınıfsal bilinci, daha ileri karar aldırılamazdı.

Fakat bütün bunlar, 15 Haziranda işçilerin kendiliğinden dört bir koldan başta İstanbul ve İzmit olmak üzere, kısmen de İzmir ve Ankara'da harekete geçmelerini engellemedi.

Büyük İşçi Direnişi Öncesinde Dünyada ve Ülkemizde Durum

1960'ların sonlarına doğru dünya halklarının emperyalizme karşı milli kurtuluş ve iç sömürücü sınıflara karşı sosyal devrim için verdikleri mücadele yükselmekteydi. Bu dönemde Amerikan emperyalizmi hala dünya jandarmalığı görevini tek başına yürütüyordu. Fakat dünya halklarının Asya'da (özellikle Güneydoğu Asya'da). Latin Amerika'da ve Afrika'da gelişen mücadelesi ve kendi emperyalist karakterinin bir sonucu olarak Amerikan emperyalizminin içine düştüğü iktisadi ve siyasi kriz derinleşiyordu. Bunun bir göstergesi olarak, emperyalist sistemin en sağlam parası olarak bilinen doların 1968 yılında büyük bir sarsıntıya uğrayarak değer kaybetmesini ve gene 1968 yılı Nisanında Vietnam'da bombardımanı durdurma kararı alarak yenilgiyi kabul etmesini gösterebiliriz. 1960'ların sonları Amerikan emperyalizminin dünya çapında yer yer gerilemeye başladığı yıllar olmuştur.

1960'ların sonları ayrıca, revizyonist Sovyetler Birliğinin yavaş yavaş sosyal-emperyalist bir karakter kazanmaya başladığı yıllar da olmuştur. Lenin ve Stalin'- in kurduğu sosyalist Sovyetler Birliğinde kapitalizmi geri getiren modern revizyonistler, artık dünya pazarlarında Amerikan emperyalizminin karşısına pay isteyen emperyalist bir güç olarak çıkmaya başlamıştır. 1968 yılında Çekoslovakya'yı işgal etmeleri, onun sosyal emperyalist karakterinin bir göstergesi olmuştur.

Genel olarak emperyalizmin, özel olarak da Amerikan emperyalizminin içine düştüğü iktisadi ve siyasi kriz, emperyalizme bağımlı ülkemize de yansımakta gecikmedi. Yarı-feodal, yarı-sömürge yapının da sonucu

olarak, bütün geri kalmış ülkelerde olduğu gibi, emperyalizmin krizi ülkemize daha da derinleşerek yansiyordu. Hakim sınıfların emperyalizme bağımlı ve güçsüz olması, iktisadi ve siyasi krizin yükünün bütünüyle halkımız üzerine yıkılmasını doğuruyordu.

Hakim sınıflar, ağır sömürü ve baskı şartlarından dolayı çelişkileri giderek keskinleşen halk kitlelerinin ekonomik ve demokratik her kıpırdanışını zorla bastırma yoluna gidiyorlardı. Fakat ağır sömürü ve artan baskılarla birlikte bilinçlenmesi gittikçe artan halkımızın mücadelesi de yükselmeye devam ediyordu.

' İşçi sınıfımızın mücadelesi grev, işgal, direniş, yürüyüş, işi yavaşlatma ve durdurma şeklinde yaygınlık kazanıyordu. Köylülerimizin toprak işgalleri yurdun her tarafında yaygınlık gösteriyordu. Köylüler, toprak işgallerinin yanı sıra genel demokratik hakları için de mücadelelerini yükseltiyorlardı. Ayrıca küçük ve orta üreticilerin, ürünlerine daha iyi bir fiyat talebiyle başlattığı hareketler, yeni boyutlara ulaşıyordu. Öğrenci gençliğin akademik ve demokratik hareketleri gittikçe derinleşiyordu.

Ülkemizde genel olarak tüm halk sınıf ve tabakalarının eylemlerinde bir yükselme görülüyordu. Özellikle, geçmişten beri ağır baskı ve zulüm altında tutulan köylülüğün demokratik mücadelesi, Cumhuriyet tarihinde görülmedik bir seviyeye ulaşıyor ve toprak işgalleri gibi yeni mücadele yöntemlerine kavuşuyordu. Köylülüğün mücadelesinde görülen yükselme, köylülerin devrimci rolüne ilişkin Troçkist ve Menşevik görüşleri çürütüyordu. Bu dönemde yer alan toprak işgalleri ve üretici köylülerin miting ve yürüyüşlerine, devrimcilerin artan bir ilgi gösterdiğini görüyoruz. Bu, gerek kitlelerin mücadelesi

leşi ile bağ kurma, onlarla birleşme açısından olsun, gerekse özel olarak kyllğn mücadelesi ile birleşme açısından olsun olumlu ve devrimci bir ynelimdi,

İşçi sınıfı hareketinin gelişmesi ve işçi sınıfımızın sendikal ve demokratik mücadelesinde görülen yükselme, diğer bütün sınıf ve tabakaların hareketlerini olduğu gibi, kyllğn mücadelesini de etkiliyor ve hızlandırıyordu. Bu dönemde Eğede tütün üreticilerinin, Karatenizde Fındık ve çay üreticilerinin, Pamuk üreticilerinin mücadelesinin yükselmesi yanında; Bala gl. Değirmendere, Nallıhan, Söke, Elmalı ve Polatlı'da görüldüğü gibi köylülerin toprak mücadelesi de yaygınlaşıyordu. Bilimsel sosyalizm ideolojisi, devrimci saflarda ve kitleler arasında yayılıyordu.

Kürt ulusunun zorla asimileye (eritmeye) ve milli baskıya karşı genel demokratik mücadelesi de 1960'lar- dan sonra yeni gelişmeler gösteriyordu. Bu dönemde düzenlenen Doğu Mitingleri, Kürt ulusunun demokratik mücadelesinin örnekleri oluyordu. Ezen ulus şovenizmi hala etkinliğini sürdürmekle birlikte, Türk devrimcileri arasında Kürt milletin kendi kaderini tayin hakkı konusunda doğru devrimci tavır da yayılıyordu.

Devrimci saflarda, işçi-köylü ittifakı temelinde yrrtlecek demokratik halk iktidarı hedefine yönelik demokratik halk devrimi mücadelesi ile ilgili görüşler açıklık kazanıyordu.

İktisadi ve siyasi kriz, halkımızın yükselen mücadelesi hakim sınıflar arasındaki çelişkileri de keskinleştiriyordu. Hakim sınıflar arasındaki çelişkiler bir müddet sonra AP'nin bölünmesi ve DP'nin kurulması, ordu içinde cuntacı faaliyetlerin artması şeklinde gelişecekti.

İktisadi kriz ise, 1970 ağustosunda, paranın değerinin yüzde 66 oranında düşürülmesi ile daha da derinleşecekti. Bu dönem, halkımız üzerindeki sömürü ve baskının giderek arttığı bir dönem olmuştur. Hakim sınıflar, içine düştükleri bu iktisadi ve siyasi krizi, halk üzerine azgın bir terörün estirildiği 12 Mart faşizmi ile çözmeye çalışacaklardır.

Emperyalizmin ve özel olarak da Amerikan emperyalizminin dünya çapındaki buhranı nasıl ülkemize de yansımışsa, aynı şekilde dünya halklarının milli ve sosyal kurtuluş için verdiği mücadelelerinin etkileri de ülkemize yansımakta gecikmedi.

Çin'de, burjuvazinin yolunu tutup kapitalizmi geri getirmek isteyen dönem Liu Şao-şi kliğinin altililmesi şeklinde gelişen burjuvaziye ve tüm gerici sınıflara karşı amansız bir şekilde sınıf mücadelesinin yükseltilmesini ve derinleştirilmesini amaçlayan Büyük Proleter Kültür Devriminin tüm dünyayı sarsan devrimci etkileri ülkemize de yansdı. Yılların biriktirdiği revizyonist ve oportünist engelleri sınıf mücadelesinin ateşi içinde aşmada kararlı olan proleter devrimciler, Büyük Proleter Kültür Devriminin etkilerinin de katkısıyla mücadelelerini derinleştiriyorlardı-

Ülkemizdeki devrimci hareketler üzerinde etkili olan bir diğer akım da, Latin Amerika'da gelişen ve özellikle Küba devrimiyle daha da güçlenen küçük-burjuva ihtilalciliğidir. Diğer birçok ülkede de etkisini gösteren bu küçük-burjuva ihtilalciliği anlayışı, 15-16 Haziran sonrasında ve özellikle 12 Marta doğru ülkemizde de hızlanmıştır. Sınıfsal yapısından dolayı özellikle gençlik kitlesi içinde etkin olan bu küçük-burjuva ihtilalciliği anlayışı bugün de ciddi bir şekilde varlığını sürdürmektedir.

Kısacası iki çizgi, iki yol, yani burjuvazi ile proletaryanın yolu arasındaki mücadele kendini ülkemiz sınıf mücadelesinde de ortaya koyuyordu.

Büyük Proleter Kültür Devrimi ve 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin kitleleri ve devrimcileri sarsan etkilerinin de bir sonucu olarak ülkemizde İbrahim Kaypakkaya yoldaşın temsil ettiği proleter çizgi de şekillenmeye başlamıştı.

1960'1 ardan itibaren ülkemizde gelişen halk hareketinin bir parçası olarak gençlik hareketi TİP'in parlamentarizminin duvarlarını aşarken, Mihri Belli, gelişen gençlik hareketini kendi darbeci emelleriyle, Kemalizm kuyrukçuluğunun yanısıra ezen ulus şovenizminin de peşine takıyordu.

Bir yandan M. Belli'nin gençlik kitleleri üzerindeki etkinliği, diğer yandan da Latin Amerika'da gelişen küçük-burjuva ihtilalci hareketlerin etkisi, ülkemizin iktisadi ve sosyal şartları ile birleşince Deniz Gezmiş ve Mahir Çayan'm temsil ettiği küçük burjuva ihtilalci hareketleri doğurmuştur.

15-16 Haziran Büyük işçi Direnişi ve ardından gelen sıkıyönetimin terörü, Mihri Belli, DİSK, TİP ve PDA'nın yanısıra, bu küçük-burjuva anlayışların da devlet, ordu, devrim ve Kemalizm konusundaki anti- Marksist görüşlerine büyük darbeler vurmuştur.

Şanlı 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin Başlaması ve Gelişimi

Bütün bu gelişmelerin bir devamı ve en yüksek noktası olarak ortaya çıkan 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, İstanbul ve İzmit'de birçok yerde birden başladı.

15 Haziran sabahı birçok fabrikanın işçileri işbaşı yapmayıp sokaklara döküldüler. İstanbul'da şehrin çeşitli yerlerinde büyük yürüyüş kollan meydana geldi.

Bakırköy ve civarındaki fabrikalardan çıkan işçiler, birleşerek Londra asfaltına çıktılar. Londra asfaltı üzerinde yürüyüş yapan işçiler yolu trafiğe kapattılar.

Bir yürüyüş kolu da Taksim-Gümüşsuyu ve Şişli istikametinde harekete geçerek protestolarda bulundular.

Eyüp, Silahtar ve Alibeyköy civarındaki fabrikaların işçilerinin meydana getirdiği büyük yürüyüş kolu bir sel gibi Topkapı istikametinde harekete geçti. Polislerin her türlü engelleme çabalatma rağmen binlerce işçi kararlı bir şekilde yollarına devam ettiler. Dört arkadaşlarının gözaltına alınması üzerine işçiler Eyüp karakolunu bastılar. Eyüp karakolunu kuşatan işçiler, arkadaşlarının hemen serbest bırakılmasını istediler. İşçilerin kararlılığı ve gücü karşısında gözaltına alınanlar hemen serbest bırakıldı.

15 Haziran günü İstanbul'un Anadolu yakası yoğun mücadelelere sahne oldu. Bu bölgede Ankara asfaltından Kartala doğru binlerce işçi harekete geçti. Mücadelenin başını Oto-San işçileri çekiyorlardı. Sabah işbaşı yapmayan 2700 Oto-San işçisi, civardaki birçok fabrikanın işçilerini de harekete geçirerek, gittikçe büyüyen bir sel gibi akmaya başladı. Singer işçileri de işbaşı yapmayarak mücadeleye katıldı.

İşçiler, sendikal kanunlarda yapılmak istenilen değişiklikleri, iktidarın faşist baskılarını protesto eden ve halkımızın çeşitli taleplerini dile getiren sloganlar atarak yürüyorlardı. Ellerindeki dövizlerde bulunan sloganlardan bazıları şöyleydi:

«Savaş Başladı - Bütün Kininiz İşçilere Mi? - Yaşasın İşçi Sınıfı - Zincirlerimizden Başka Kaybedecek Hiç Bir şeyimiz Yok - AP İktidarı Bizim İktidarımız Değildir - Tüm Gericiler ve Faşizm Kahrolsun» (Milliyet Gazetesi Yıllığı, 1970, s. 92-93).

Gebze yönünde yürüyüş yapan Tuzla ve Çayırova civarındaki fabrikaların işçileri, Ankara asfaltına gelerek yolu uzun süre trafiğe kapattılar.

İzmit bölgesinde ise iki kol halinde yürüyüşler yapıldı. Köseköy civarındaki fabrikaların işçileri ve Yarımca bölgesindeki fabrikaların işçileri iki kol halinde şehre doğru yürüyüşe geçtiler. Yarımca yöresinden harekete geçen işçiler, Türk Kablo fabrikasındaki işçileri de kendilerine katarak şehre girdiler. Burada diğer koldan gelen işçilerle birleşerek bir miting yapıldı.

15 Haziran gününün olayları, sadece bir başlangıç idi. Bütün ülkede geniş yankılar yaptı, tüm devrimcilerin ve demokratların desteğini, halkın sempatisini kazandı. H .

15 Haziran gününün direnişçileri, ertesi gün tekrar ve daha büyük mücadeleler için birleşmek kararıyla ayrıldılar. r
A

16 Haziran günü de eri sert mücadeleler İstanbul'un Anadolu yakasında cereyan etti. Sabahın ilk saatleri ile birlikte gene birçok koldan yürüyüşler başladı. İstanbul'da Topkapı'da toplanan işçiler Şehremini - Fındıkzade yoluyla çeşitli kollardan Cağaloğlu'na doğru harekete geçtiler. Vilayetin önüne doğru gitmek istediler. Fakat işçiler asker ve tank barikatını aşarak Vilayetin önüne geldiler. Burada hükümet aleyhinde protestolar yapıldı. Tekrar yürüyüşe geçen işçiler, diğer yerlerden gelmekte

olan kollarla birleşmek için Taksime gitmek üzere Eminönü'ne doğru yöneldiler. Fakat işçilerin birleşmesini önlemek isteyen hakim sınıflar köprüleri açtırmışlardı. Bir kısım işçi sandal ve motorla karşıya geçip Beyoğlu'na hareket ettiyse de, asıl büyük grup Unkapanı köprüsünün girişinde Topkapı'dan gelen diğer grupla birleşerek tekrar Topkapıya döndüler.

Levent ve yöresindeki işçiler, İstinye'den gelen 1963'lerin unutulmaz mücadelesini vermiş olan Kavel işçileri ile birleşerek Taksime doğru yürüyüşe geçtiler. Tekfen fabrikası önünde işçiler polis barikadı ile karşılaştılar. Burada işçilerle polis arasında sert bir çatışma oldu. İşçiler sopa, demir çubuk ve taşlarla yürüyüşü engellemek isteyen polisleri dağıttılar. Çatışmada polisin kadın işçilere saldırması ve coplaması, işçileri galeyana getirdi. Yürüyüşe devam eden işçiler Esentepe'de askerlerin kurduğu barikadı da asarak Şişliye doğru hareket ettiler.

16 Haziran günü İstanbul'da Anadolu yakasında gene sert çatışmalar oldu. Burada çeşitli yerlerden harekete geçip birleşen işçiler iki kol halinde Üsküdar ve Kartala doğru akmaya başladılar.

Oto-San önünde toplanan birinci kol, Üsküdar'a doğru Ankara asfaltından yürüyüşe geçti. Polis yolda işçileri durdurmak istedi. Bunun üzerine işçilerle polis arasında çatışma başladı. Polis silah da kullanmasına rağmen, diğer birçok yerde olduğu gibi yiğit direnişçiler karşısında tutunamadı ve kaçtı.

Bağdat Caddesi yoluyla Kurbağalıdereye gelen diğer yürüyüş kolu ise burada tekrar polis ve asker barikatıyla karşılaştı.

Kurbağalıderede 15-16 Haziran'ın en sert çarpışmalarından biri cereyan etti. Askerlerin desteğinde harekete geçen polisler, işçilerin üzerine kurşun yağdırmaya başladı. İşçi sınıfımız buradaki çatışmada Yaşar Yüdü- rım, Abdurrahman Bozkurt ve Mustafa Baylar adlı üç yiğit evladını şehit verdi. Pek çok işçi yaralandı.

Buradan harekete geçen işçiler hırsla Kadıköye yöneldiler. AP Kadıköy ilçe merkezi ve kaçan polislerin bıraktığı bir polis otobüsü devrilerek tahrip edildi. Kadıköy iskelesinde toplanan işçilerle polisler arasında çok şiddetli çarpışmalar oldu. Bazı polis otoları ateşe verildi. İşçiler buradan askeri kordon altında Ankara asfaltına, oradan da Oto-San'a geldiler.

Bir yürüyüş kolu da Üsküdar'a gitmek üzere Ankara asfaltının başına geldiklerinde polis barikatıyla karşılaştılar. Fakat, direnişçiler bu barikatı da polisleri dağıtarak aştılar. Üsküdar'a geldiklerinde karşıya geçmek istediler. Fakat vapurlar çalışmadığından Kadıköye doğru yöneldiler. Gebzeden gelmekte olan Arçelik işçileri ile birleşmek istiyorlardı. Kadıköy Altıyolda işçilerle polisler arasında sert çarpışmalar oldu.

İzmit'de ise, Goodyear ve Pirelli işçilerini direnişe katmak için harekete geçen işçiler onları da alarak şehre geri dönüp bir miting yaptılar:

Ankara'da Ulus gazetesi işçileri, işçi sınıfımızın direnişini desteklemek üzere bir süre direnişe geçtiler. Gene Ankara'da öğrenci gençlik ve işçilerin katıldığı bir gösteride polislerle çatışmalar oldu.

İşçi sınıfımızın bu şahlanması hakim sınıfları büyük bir korku içine itmişti. Onlar, işçi sınıfımızın bu direnişinin, yaklaşan sonlarının habercisi olduğunu görüyorlardı.

Gittikçe yaygınlaşan direnişleri durduramadıklarını gören hakim sınıflar, kurtuluşu sıkıyönetim ilan etmekte buldular.

16 Haziran saat 21’de radyolar sıkıyönetim ilan edildiğini bildiriyorlardı.

150’den fazla fabrikanın işçileri Büyük İşçi Direnişine katılmışlardı. Direnişler sırasında her şey kendiliğinden gelişmişti. Merkezi bir yönlendirme söz konusu değildi. Direnişleri yönlendirenler, mücadelenin kendi seyri içinde ortaya çıkan doğal işçi önderleriydi. Özellikle daha önce grev, direniş, işgal gibi eylemlere katılmış fabrikaların işçileri, 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinde önder rolü oynamışlardır.

Direnişlerin dikkate değer bir yanı da, katılanların sadece DİSK üyesi işçiler olmayıp, büyük oranda Türk- İş üyesi işçilerin de aktif bir şekilde mücadeleye katılmasıydı. Bu da işçi sınıfımızın sarı sendikacılık çemberini kırabilecek düzeyde olduğunu gösteriyordu.

15 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi ve Proleter Devrimcilerin Bundan Çıkardığı Dersler

İşçi sınıfımızın kendiliğinden gelme mücadelesinin doruk noktası olan 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, toplumdaki çeşitli sınıf ve tabakalarla onların temsilcilerinin tavırlarını ortaya koymaları bakımından büyük bir denek taşı oldu. Büyük işçi direnişi ile ilgili olarak

proleter devrimci önder İbrahim Kaypakkaya'nın yaptığı değerlendirmeler bugün de geçerliliğini korumaktadır. Büyük İşçi Direnişi ile ilgili olarak ancak İ. Kaypakkaya yoldaş gibi proleter devrimciler doğru dersler çıkarabilir. İ. Kaypakkaya yoldaş, devrimin temel meselelerinde olduğu gibi 15-16 Haziranla ilgili de doğru devrimci tavrı koymuştur. Bunun nedeni, İ. Kaypakkaya yoldaşın bizzat sınıf mücadelesinin içinden gelmesi, sınıf mücadelesinin önümüze koyduğu görevleri ve tecrübeleri ML diyalektik yöntemle ele alıp incelemesidir. Bu yüzden, 15-16 Haziranla ilgili söz konusu değerlendirmeleri buraya aynen aktarmakta fayda görüyoruz:

«İşçi sınıfımızın kendiliğinden gelme mücadelesi 15-16 Haziranla doruğuna ulaştı. İşçiler bütün burjuva ve küçük-burjuva revizyonist kliklerini tepeleyip geçtiler. 15 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi ve arkasından gelen sıkıyönetim, bazı kadroların bilincinde önemli sıçrama yarattı. Bu arkadaşlar, işçi hareketinden ve onu izleyen zor mücadele günlerinden önemli dersler çıkardılar.

«İşçi hareketi, birinci olarak, devrimin şiddete dayanacağını, bunun zorunlu ve kaçınılmaz olduğunu gösterdi. Aybar-Aren oportünizmine ve bütün pasifist, parlamentarist görüşlere ağır darbe indirdi.

«İkinci olarak, işçi hareketi, burjuva devlet teorilerine ağır bir darbe indirdi. Halkın kurtuluşunu hakim sınıfların ordusundan beklemenin ne derece ahmakça bir hayal olduğunu gözler önüne serdi. Çünkü bütün bunlar Mihri Belli'nin, D. Avcıoğlu ve H. Kıvılcımlı'nın cuntacı hayallerinin ve anti Marksist-Leninist devlet ve ordu tahlillerinin saçmalığını ortaya çıkardı.

«Üçüncüsü, 15-16 Haziran Büyük işçi Direnişi, gerçek kahramanın kitleler olduğunu bir kere daha gösterdi. Ve bir avuç seçkin aydın grubuna dayanarak devrim yapmayı hayal eden bireyci küçük-burjuva akımlarına ağır bir darbe indirdi.

«Dördüncüsü, 15-16 Haziran direnişinin bastırılması, devrimin ilk başlarda şehirlerde başarıya ulaşamayacağını, şehirlerde zaman zaman ortaya çıkacak işçi ayaklanmalarının kırılık bölgelere çekilmediği takdirde bastırılmaya mahkum olduğunu gösterdi. PDA kliğinin belirsiz tir gelecekte, şehirlerde genel ayaklanma ile iktidarı ele geçirme hayallerine ağır bir darbe indirdi.

«Beşincisi, 15-16 Hazirandan sonra gelen ve üç ay süren sıkıyönetim, en zor şartlarda dahi mücadeleye devam etmenin ancak gerçekten devrimci bir örgütlenmeyle kanun dışı bir temel atarak ve çalışmaları bu temel üzerine inşa ederek mümkün olabileceğini gösterdi. Legaliteye bel bağlamanın, revizyonist örgütlenmenin, şiddetlenen sınıf mücadelesi şartlarında halkımıza zarar vermekten başka bir işe yaramayacağını gösterdi.

«Altıncısı, 15 16 Haziran direnişi, ülkemizde devrimin objektif şartlarının ne kadar olgunlaştığının somut bir delili oldu.» (İ. Kaypakkaya, Bütün Yazılar I. Tufan Yayınları, S.219*290).

15-16 Haziran'da yiğitçe çarpışan işçi sınıfımız bir kez daha gördü ki, çelik disiplinli bir önderlik olmazsa, halkımızın demokratik diktatörlüğü kurulamaz.

Yine işçi sınıfımız, kendiliğinden gelme kitle hareketlerinin demokratik halk diktatörlüğünü kuramayacağını 15-16 Haziran direnişinden elde ettiği tecrübe ile kavradı.

15-16 Haziran direnişi, komprador burjuvazi ve toprak ağaları iktidarının en çok sınıf bilinçli işçiden korktuklarını gösterdi.

DİSK yöneticilerinin 15-16 Haziran işçi direnişi karşısında paniğe kapılmaları ve burjuvaziye teslimiyet tavırları, devrimci hareket için işçi sınıfının sendikal örgütlenmesinin ve sınıf sendikacılığının vazgeçilmez önemini bir kez daha gösterdi.

15-16 Haziran direnişi, bir kez daha «her grev bir okuldur» gerçeğini doğrulamıştır. Bu, daha önceden grev, işgal ve benzeri şekillerde mücadelelerden geçmiş fabrikaların işçilerinin 15-16 Haziran'da en kararlı ve bilinçli şekilde davranmalarıyla kendini ortaya koymuştur.

Yine 15-16 Haziran direnişi, işçi sınıfımızın hareketiyle köylü hareketinin devrimci bağlar kurması, işçi- köylü ittifakının yaratılması gereğini bir kez daha somut bir şekilde ortaya koydu.

15 16 Haziranda DİSK Yönetiminin Tavrı:

Burjuvaziye Teslimiyet

Sendikalar kanununda yapılmak istenen değişikliklere direnme kararı alan DİSK yönetimi, bu kararı alırken aslında bu çapta olaylar olacağını aklından bile geçirmiyordu. Onlar, daha önce de belirttiğimiz gibi, kendi varlıklarına da yönelen bu kanun değişikliklerine tabanın da zorlamasıyla direnme kararı almışlardı. İşçi

direnışı kendiliğinden bir yükselme gösterince selameti burjuvaziyle uzlaşmakta ve ona teslim olmakta buldular. Zaten olayların başlangıcıyla birlikte kontrolü elden kaçırmışlardı. Onlar bu acizlerini şu sözlerle ortaya koyuyorlardı: «...direnmenin yarın ne şekle dönüşeceğini şu anda biz de bilmiyoruz. Her sendika kendi eylemini kendi tespit eder» (Milliyet Yıllığı, 1970, s. 94).

DİSK yönetiminin teslimiyetçi tavrının en iyi örneği şüphesiz, direnişin en şiddetli şekilde sürdüğü 16 Haziran günü yapılan açıklamalardır. DİSK Genel Sekreteri Kemal Sülker gazetelere yaptığı açıklamada şöyle diyordu :

«Girişilen tahripkar eylemle ilgilim olmadığını İçişleri Bakanına söyledik. Ve kesinlikle de bu tahripkar olayları tasvip etmediğimizi bildirdik. Ayrıca işçilere de radyoda bir uyarma yaparak kötü cereyanlara alet olmamalarını istedik». (İşçi Sınıfı - Sendikalar ve 15-16 Haziran, Sorun Yayınları, s. 94).

DİSK Genel Sekreteri, hakim sınıfların ağzıyla konuşuyor. şanlı işçi direnişini «tahripkar» olarak niteliyordu. Radyoda yapılan açıklamada ise DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler şöyle diyordu:

«İşçi kardeşlerim, işçi sınıfının bilinçli temsilcileri, sizlere sesleniyorum. Beni iyi dinleyiniz. Anayasal haklarınız için direndiniz. Direniyorsunuz. Anayasamız her türlü toplantı ve yürüyüşlerin silahsız ve saldırısız olacağını emreder. Bizler Anayasaya sınıksız bağlı işçiler olduğumuz için hiç bir hareketimiz Anayasaya aykırı olamaz. Ne var ki bizim aramıza çeşitli maksatlar güden kişiler, çeşitli kılıklara bürünerek girebilirler. Hata, kötüsü, gözbebeğimiz şerefli Türk Ordusunun bir mensubuna kötü maksatlarla taş

atabilir, tahrikler yapabilirler. Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı olarak sizi uyarıyorum» (İşçi Sınıfı - Sendikalar ve 15-16 Haziran, Sorun Yayınları, s. 94).

Kemal Türkler, hakim sınıfların bir temsilcisi gibi konuşuyordu. O, işçi sınıfının hareketinin hiç bir şekilde Anayasaya aykırı olmaması gerektiğini söylüyordu. O, işçi sınıfından, burjuvazinin ve toprak ağalarının kanunlarına aynen kendilerinin yaptığı gibi kesin sadakat istiyordu. Hakim sınıfların bile yeri geldiğinde pervasızca çiğnemekten çekinmedikleri kanunlarına, DİSK yöneticilerinin gösterdiği bu sadakat, bugün de aynen sürmektedir. O, işçi direnişinin devrimci bir tarzda sürdürülmesini isteyen devrimcilere ve yurtseverlere «kötü maksatlı» kişiler diye küfrediyordu. Ve en önemlisi, hakim sınıfların sömürü ve zulüm düzeninin bekçisi olan ordunun bu niteliğini, tam da hakim sınıfların istediği şekilde gözlerden saklıyordu. Sınıflar üstü devlet anlayışını savunuyordu.

Hakim sınıfların düzeninin bekçisi olan orduya Kemal Türkler övgüler dizedursun, sıkıyönetimle birlikte işçi sınıfı ve halkımız ordunun gerçek niteliğini anlamaya başlamıştı. Sıkıyönetim döneminde, patronlar süngülerin gölgesinde istedikleri gibi hareket ettiler. Binlerce işçiye işten atıldılar. Grevler durduruldu. Toplu sözleşme görüşleri sıkıyönetim paşalarının kontrolünde yapılmaya başladı. İşçi sınıfımız ve halkımız üzerindeki baskı ve sömürü daha da ağırlaştırılırken, işçilerin en u- fak bir kıpırdanışı dahi karşısında süngü gücünü bulurken, toplu sözleşme görüşmelerinde arabulucu rolündeki sıkıyönetim paşaları büyük patronlarla kadeh tokuşturuyorlardı.

İşçi sınıfımızın 15-16 Haziranda kendiliğinden yükselen mücadelesi, yıllardır önüne konulmuş oportünist ve revizyonist engellerin aşılması ve parçalanması gereğini bir kez daha ortaya koyarken, DİSK yönetimi selameti burjuvaziye teslimiyette bulmuştur. Onlar, patron uşağı sarı Türk-iş gibi, hakim sınıflar gibi işçi sınıfımızın direnişinin karşısına dikilmişler, şanlı direnişi tahripkar olmakla suçlanmışlardır.

Reformist DİSK yönetiminin 15-16 Haziranda gösterdiği burjuvaziye teslimiyet tavrı, DİSK'in devrimci tabanı arasında yönetimin gerici karakterinin kavranmaya başlamasına sebep olmuştur. Ve reformist DİSK yönetimine karşı muhalefet hızlanmıştır.

Patron Uşağı San Türk-İş'in Tavrı

Hakini Sınıflara Uşaklık

Başından beri Amerikan tipi sarı sendikacılığın temsilcisi olan patron uşağı Türk-İş yönetimi, 15-16 Haziran'da ve öncesinde hakim sınıfların gönüllü hizmetkarları olduklarını, işçi sınıfımızın sendikal hareketi önünde nasıl bir engel olduklarını bir kere daha ortaya koydular. **A A X**

Zaten, işçi sınıfımızın 15-16 Haziran'da ayağa kalkmasına sebep olan sendikal kanunlarındaki değişikliklerde başından beri Türk-İş yönetiminin parmağı vardı. Onlar hakim sınıflarla birlik olup işçi sınıfımızın sendikal hareketini sarı sendikacılık cenderesi içine hapsed-

mek, gelişen devrimci uyanışı, sınıf sendikacılığı hareketini boğmak ve san Türk-İş'in yıkılışını geciktirmek için sendikal kanunlarda faşist değişikliklere gidilmesine önyak oldular.

İşçi sınıfımız bu faşist değişikliklere karşı yiğitçe direnince, sarı Türk-İş yönetimi, işçi sınıfımızın direnişine küfreden hakim sınıflar korosuna katılmakta gecikmediler. Onlar, yapılmak istenen faşist kanun değişikliklerini savunmakta ve şöyle demekteydiler:

«...işçi arkadaşlarımız aşırı sol militanların tahrikleri ile sokaklara dökülmekte, anarşiye varan davranışlarda bulunmakta, işyerlerini tahrip ederek can ve mal güvenliğini tehdit etmektedirler...

«...işçi arkadaşlarımızın Türkiye'yi maceralara sürüklemek ve demokratik düzeni ortadan kaldırmak isteyenlerin tahrik ve teşviklerine kapılmamaları gerekir.

«Aziz işçiler... Türkiye'yi kargaşalığa sürüklemek isteyenlere inanma, onların teşvik ve tahriklerine kanma...» (Miliyet gazetesi, 17 Haziran 1970).

Sarı Türk-İş yönetimi, en tabii sendikal hakları elinden alınmak istenen işçi sınıfımızın meşru direnişini hakim sınıflar gibi «tahripkarlıkla» suçlamakta, büyük bir uşak sadakatiyle hakim sınıfların düzenini savunmaktadır. (DİSK yönetiminin de aynen sarı Türk-İş yönetimi gibi işçi sınıfımızın direnişini «tahripkarlıkla» suçladığını hatırlayalım). San sendikacılık saltanatlarının yıkılışa doğru gitmesinden paniğe kapılan Türk-İş yönetimi, işçi sınıfımızın direnişi karşısında aldıkları bir tavırla uşak yüzlerini bir kere daha ortaya koymuş

oldular. İşçi sınıfımızın zaten görmeye başladıkları iğrenç yüzlerini iyice açığa vurmuş oldular.

Aynı Türk-İş yönetimi, DGD (Devlet Güvenlik Mahkeme) leri protesto için, DGM'nin yeniden kurulmaması için işçi sınıfımızın başlattığı mücadele karşısında da benzer tavra girmişlerdir. Onlar, her zaman olduğu gibi yine hakim sınıfların yanında yerlerini almışlardır, hakim sınıfların baskı ve zulüm araçlarından biri olan DGM'yi büyük bir hararetle savunmuşlar, buna karşı çıkan işçi sınıfımıza ve onun mücadelesine hakim sınıflarla birlikte küfretmişlerdir. Bütün bunlar, sarı sendikacılığın yıkılışını hızlandırmaktan başka birşeye yaramamaktadır. Gelişen sosyal pratik de bunu göstermektedir. Bugün hakim sınıfların desteği ve onun kanunlarının yardımı ile ayakta duran Türk-İş ergeç yıkıla çaktır.

O Günlerin Reformist TİP Yönetimi Şanlı İşçi Direnişini Burjuva Anlayışı İle Ele Aldı

O zamanlar henüz Sovyet sosyal-emperyalizmine tam bir uşak sadakatiyle bağlı olmayan ve esas olarak bir orta burjuva hareketi niteliğinde olan TİP, Büyük İşçi Direnişini kendi burjuva mantığı ile ele almakta idi. O, Büyük İşçi Direnişi'nin bir «ayaklanma» olmadığını yemin billah ederek hakim sınıflara anlatmaya çalışıyor ve şöyle diyordu.

«Büyük İşçi direnişinde bir ayaklanmadan söz etmek,

namuslu bir davranış olmaz. Bu ancak, şiddet ve baskı politikasını meşru göstererek suçluluğu ört bas etme çabası olabilir. Büyük işçi direnişini bir ayaklanma olarak değerlendirenler suçludurlar. Hem de ağır anayasa suçu, insanlık suçu işlemişlerdir» (Emek Dergisi, Temmuz 1970).

«...işçilerin amacı iktidarı düşürmek değil Taksim'- de toplanıp miting yapmaktır, işçiler yasalara aykırı olarak siyasi iktidarın yetkililerini zor gücü ile kullanmaya kalkışmayıp, haklarını savunmak için, anayasal bir hak elan gösteri yürüyüşü ve toplantı hakkını kullanarak iktidarı ve kamuoyunu uyarmak istegindedir.» (agy).

Halkımızın devrimci mücadelesinden ve onun devrim yapmasından, aynen hakim sınıflar gibi korkan TİP işçi sınıfının şanlı direnişini «kanuni» göstermek için bin bir takla atıyor. Sanki işçi sınıfımız direnişi «kanuni» elmas, değerinden bir şey kaybedecekmiş gibi. Ve sanki işçi sınıfımızın hakim sınıfların kanunlarının çerçevesini aşarlarsa, gerçekten suçlu olurlarmış gibi. Ezilenler ve sömürülenler, direnmek için, en meşru haklarını elde etmek için, devrim yapmak için hakim sınıfların kanunlarından izin istemezler. Ezilenler ve sömürülenler, mücadelelerini hakim sınıfların kanunları ile sınırlamazlar. Eğer böyle olsaydı, eğer her şey hakim sınıfların çizdiği sınırlar içinde kalsaydı, hiç toplumsal ilerleme olur muydu? İnsanlık hala köleci toplum aşamasında kalmaz mıydı?

Bugün kanunlara «saygından büyük bir hararetle dem vuran Amerikan, Alman, Fransız... burjuvazisi, feodallerin hakimiyetini zor ve şiddetle devirirken, ihtilaller yaparken kanunlara mı uymuştu?

Reformcu TİP yönetimi, Büyük İşçi Direnişi'ne «ka-

nuni»lik açısından yaklaşmakla, burjuva karakterini ele vermektedir.

Reformcu TİP yönetimi, aynen DİSK yönetimi gibi orduyu sınıflar üstü görmekte ve bu konuda burjuvazinin yaydığı hayalleri beslemektedir. O, bakın bu konuda ne diyor:

«...ordu ile daha sıkı ilişkiler kuran büyük burjuvazinin bu yeni politikasının temeli olmuştur» (agy). Evet, TİP yönetimi, hakim sınıfların, komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının düzeninin bekçisi olan orduyla ha kim sınıflar arasında «daha sıkı» ilişkilerden söz etmektedir. Acaba, büyük bir sadakatle bu sömürü' ve soygun düzeninin bekçiliğini yapan ordu ile hakim sınıflar arasında ilişki, 15-16 Hazirana kadar «gevşek» bir şekilde mi yürütülmüştü?

Onlar şöyle devam ediyorlar :

«...Gerek işçiler karşısına asker çıkarılırken ve gerekse işçi direnişi «ayaklanma» sayılıp sıkıyönetim ilan edilirken yapılmak istenen, işçi sınıfı mücadelesini ordu ile bastırarak, işçi-ordu çelişmesini zıtlama haline getirmek ve böylece, ordunun işçi sınıfının karşısında büyük burjuvazinin yanında yerini almasını sağlamaktır» (agy)

Böylece, 15-16 Hazirana kadar ordu ile işçi sınıfımızın karşı karşıya değil yan yana (!) olduğunu, hakim sınıfların bunu bozarak, orduyu kendi yanlarına almak (!) istediklerini öğrenmiş oluyoruz. Reformist TİP yönetimine göre, ordu hakim sınıfların düzeninin bekçisi değildir. Ordu halkın bir parçasıdır. Ve büyük burjuvazi, orduyu kendi yanına çekmek için oyunlar düzenlemektedir. Bu anlayış, dünyada ve ülkemizde

hiç de yeni olmayan bu anlayış, geçmişten beri bütün revizyonist ve oportünistlerin savundukları burjuva devlet ve ordu anlayışıdır.

TİP, hakim sınıfların orduyu kendi yanma çekme tehlikesine (!) karşı şöyle demektedir:

«...İktidarın, büyük burjuvaziyi korumak için orduyu kullanmak politikasına müsaade edilmemelidir. Orduyu sömürücülerin sömürü özgürlüğünün bekçisi yapmaya yönelik çabalara derhal, bir an önce karşı çıkılmalıdır» (agy).

Burada, ayrıca burjuva devlet ve ordu anlayışının yanı sıra, bir de iktidar ile hakim sınıfların birbirinden ayrı gösterilmesi anlayışını görüyoruz. Sanki iktidar hakim sınıfların iktidarı değilmiş gibi, iktidarın hakim sınıfları koruduğu söyleniyor.

15-16İHaziran direnişinin ardından ilan edilen sıkı-yönetimle ilgili görüşleri ise daha da ilginçtir.

«Unutturmamalıdır ki, Sıkıyönetim dahi anayasa içi bir yönetim şeklidir, keyfi yönetim değildir» (agy).

Hakim sınıfların sömürü ve zulüm düzeninin gönüllü savunuculuğunu yapan TİP. sıkıyönetim olmasa da diktatörlük olan hakim sınıflar yönetiminin «meşruluğunu» çoktan kabul etmiştir. Hatta onlar, hakim sınıfların kendi kanunlarına uygun bir şekilde yürütecekleri sıkıyönetime dahi dünden razıdır. Ama onlar, kanunsuz sıkıyönetimin kesinlikle karşısındırlar. Bu anlayışlarını şu sözleri ile açığa vurmaktadırlar. «Sıkıyönetim makamlarının anayasa ve hukuk dışı bütün icraatı suç niteliğindedir» (agy).

TİP yönetimi, sınıflar üstü devlet ve ordu anlayışla-

rının yanısıra, sınıflarüstü hukuk anlayışını da savunuyor. Onlar bütün sınıflara, ezilen ve ezenlere eşit şekilde uygulanabilecek bir hukuk anlayışının, burjuva hukuk anlayışının savunuculuğunu yapıyorlar.

TİP, geçmişte hakim sınıfların düzeninin gönüllü savunuculuğuna bugün Sovyet sosyal-emperyalizmine uşaklığı da eklemiştir. O bugün, ülkemizde Sovyet sosyal-emperyalizmine bağlı sosyal-faşist bir diktatörlük kurulması yolunda çalışmaktadır. Geçmişte ve bugün hakim sınıflara gösterdiği sadakati, artık Sovyet sosyal-emperyalizmine de göstermektedir. Bir sosyal devrimden öcünden korkar gibi korkan TİP, bu nitelikleri ile halk düşmanı bir akım niteliğindedir.

Halka Değil, Hakim Sınıfların Ordusuna Bel Bağlayan

Mihri Belli Darbeciliği de Burjuva Devlet Teorilerini

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişini dışarıdan seyreten, ona uzaktan «övgüler» dizmekle yetinen Mihri Belli darbeciliği, geçmişten beri yaymaya çalıştığı ordunun niteliği konusundaki burjuva anlayışının yıkıldığını görmenin paniği içindedir. Bu panik içinde, gerçek yüzünü daha da ele vermektedir. O, burjuva hayallerini sosyal pratiğin yerle bir ettiğini görmekte, bunun verdiği şaşkınlıkla acı acı yakınmaktadır.

«...acı gerçek şudur ki, Büyük İşçi Direnişi günleri Mehmetçiğin işçi kardeşine kurşun sıkmasını sağlayamayanlar, bugün sıkı yönetim şartlarında Ordunun işbirlikçi montaj ve ambalaj sanayii patronlarının hizmetinde bir kurum olarak çalışmasını sağlayabilmişlerdir» (Aydınlık Sosyalist Dergi, Ağustos 1970).

Burada da, hakim sınıflarının sömürü ve zulüm düzeninin bekçisi ordunun bu niteliğini, aynen DİSK ve TİP gibi örtbas etme, orduyu sınıflar üstü gösterme an layışı sırtıtmaktadır. Onlar şöyle devam etmektedir.

«Türk ordusuna montaj ve ambalaj sanayii işverenlerinin elinde işçiye karşı bir baskı aracı rolünü oynatmak kolay bir iş değildir. Bu ordunun tarihi mirası, mil lici geleneği, subaylarının sosyal kökeni ve Atatürkçü eğilimi böyle bir rolle çelişir» (agy).

1971 öncesinde dinamik bir rol oynayan gençlik kitlesinin maceracı eğilimlere kapılmasında, Kemalizm hayranlığında, darbeci anlayışın saflar arasında yaygın olmasında baş sorumlulardan biri olan Mihri Belli oportünisti, bugün de darbeci ve burjuva karakterini devam ettirmektedir.

Dünya halklarının ve halkımızın baş düşmanlarından biri Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı tutarsız bir tavır alan Mihri Belli hareketi (TEP), demokrat ve yurtsever kamp ile sosyal-faşist kamp arasında sallanmaktadır. Proleter devrimciler, TEP'in sosyal-faşist kampa katılmasını önlemek için ideolojik ve siyasi mücadele vermelidirler. Bu amaçla TEP'in demokrat ve yurtsever yönlerini geliştirmeli ve sosyal emperyalizmle uzlaşıcı yönlerine karşı çıkmalıdır.

Aydınlık - Halkın Sesi (PDA)

Revizyonistleri, 15 16 Haziran Mücadelesini

Düzenin Sınırları İçine Hapsetmeye Çalışıyor.

15-16 Haziran öncesinde, Türkiye proletaryası için, «Proletarya devrime öncülük edebilecek objektif ve sübjektif şartlara sahip değildir» (Aydınlık Sosyalist Dergi, sayı 12. s. 476) diyen, bundan dolayı proletarya partisinin kurulamayacağını söyleyen, reformcu bir burjuva iktidarına bel bağlayan (bugün de öyledir), darbeciliği savunan PDA revizyonizmi, şanlı işçi direnişi karşısında hiç bir özeleştiriyapmadan büyük bir dönüş yapmıştır. Zaten bu siyasetin özeleştiriyapmaksızın görüş değiştirmesi, öteden beri bilinen bir özelliğidir.

Büyük işçi direnişi ve ardından gelen sıkıyönetim şartlarında halkımız üzerinde estirilen baskı ve terör karşısında burjuva devlet ve ordu tahlillerini görünürde olsa terkeden PDA revizyonizmi, bu kez de kolay başarı hayaline kapılmıştır. 15-16 Haziran direnişini, bütün diğer oportünist ve revizyonist klikler gibi gerisinden izleyen PDA revizyonizmi, büyük mücadelenin şakşakçılığını yapmakla yetinmiştir.

PDA revizyonistleri, 15-16 Haziran Büyük İşçi

Direnişinin 5. yılı dolayısıyla yaptıkları bir değerlendirmede reformcu yüzlerini ele vermekte ve:«15-16 Haziran mücadelesinden bu yana beş yıl geçti, fakat işçi sınıfımızın

mücadele talepleri ve meseleleri o günlerden bu yana pek farklı değildir» demektedirler.

PDA revizyonistleri, ardından «işçi sınıfımızın mücadele talepleri ve meseleleri» olarak şunları sıralamaktadır :

«Sıkıyönetimin kalkması, işçi sınıfımızın başta gelen demokratik talebidir. İşten çıkarmalara son verilmelidir! Lokavt bir hak olamaz! İşçi ücretleri yükseltilmeli, sekiz saatlik işgünü gerçekleştirilmelidir! Çocuk ve kadın işçiler üzerindeki baskılara son! Eşit işe eşit ücret!...» (Halkın Sesi, sayı 10).

Bu ve benzeri talepleri art arda sıralayan Halkın Sesi revizyonistleri, 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin hedeflerini, halkımızın acil talepleri ile sınırlandırmaktadır. Bu, her büyük kitle hareketinin şaşakçılığını yapmaktan öte bir şey yapamayan Aydınlik-Halkın Sesi revizyonistlerinin reformcu çizgilerini bir kere daha ele vermektedir.

15-16 Haziran günlerinde DİSK ve TİP oportünistleri de Büyük İşçi Direnişini aynı anlayışla ele alıyorlardı. Onlar da işçi sınıfımızın bu büyük şahlanışının bir «ayaklanma» olmadığını, tamamen «kanuni» olduğunu hele hele siyasi iktidar hedefine hiç «yönelmediğini» hakim sınıflara yemin billah ederek anlatmaya çalışıyorlardı.

Aydınlik-Halkın Sesi revizyonistleri de bu anlayışı savunmakla bütün burjuvaların aynı çizgide nasıl birleştiklerini göstermiş oldu.

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, işçi sınıfımızın

haklı demokratik taleplerinden doğan kendiliğinden gelme bir şahlanması idi. Direniş, kendiliğinden^ gelişmesi içinde düzenin sınırlarını zorlamış, hakim sınıfların devlet ve ordu mekanizmasını da karşısında alarak yükselmiştir. Proleter devrimciler, ister kendiliğinden gelişsin, isterse bilinçli bir düzenlemenin sonucu olsun, her türlü kitle hareketini acil talepler sınırı içine hapsedmezler. Onu, siyasi iktidar hedefine yönelik genel devrim mücadelesinin bir parçası olarak ele alırlar ve kitle eylemlerinin mücadele hedeflerini de siyasi iktidar perspektifi içinde koyarlar.

ONUR
TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR
VAKFI

15-16 HAZİRAN'DA HAKİM SINIFLARA
DALKAVUKLUK EDENLER, SINIF İŞBİRLİĞİNDE
DİRENENLER, HAYALLER PEŞİNDE KOŞANLAR
AYNI ÇİZGİLERİNİ 16 EYLÜL DİRENİŞİNDE VE
1 MAYISTA DA DEVAM ETTİRDİLER

Sosyal Faşist Klikler 16 Eylül Direnişinde,
1 Mayıs'ta Gerici Yüzlerini Bir Kere Daha
Açığa Vurdular.

Bugün Sovyet sosyal-emperyalizminin uşağı sosyal-faşist DİSK Yönetimi, DGM'ye karşı verilen 16 Eylül Direnişinde burjuvaziye teslimiyetin, halkın davasına ihanetin açık örneklerini vermiştir.

Sosyal-faşist DİSK yönetimi bir yandan tabandan gelen devrimci tepkinin bir sonucu olarak, bir yandan da DGM'lerin Amerikancı kliklerin elinde aynı zamanda Sosyal-emperyalizmin uşaklarına karşı da kullanılmasından dolayı, DGM'lerin yeniden kurulmasına karşı çıktı. Ayrıca onlar, 16 Eylül direnişini sosyal-faşist diktatörlüğe doğru giden yolda bir adım olarak görüyorlardı. DİSK yönetici kliğinin, DGM'lere karşı çıkmasının temelinde esas olarak iki süper .devlet ve uşakları arasında cereyan eden rekabet yatmaktadır.

Dünya çapında Amerikan emperyalizmi ile hegemonya için rekabet halinde bulunan Sovyet sosyal-emperyalizmi, ülkemizi de ele geçirmek istemektedir. O bu amaçla, ülkemizde esas hakim güç durumunda bulunan Amerikan emperyalizminin ayağını kaydırmaya çalışmaktadır. İki süper devlet ve uşakları arasında cereyan eden bu kıyasıya rekabet onların dünya halklarının ve

halkımızın mücadelesini bastırmak, ezmek amacıyla birleşmelerini engellemektedir.

Sosyal faşist DİSK yönetimi, işçi sınıfımızın ve halkımızın DGM'ye elan hıncından da istifade ederek Eylül 1976'da DGM'ye direniş kararı aldı. Fakat bunu hakim sınıfları en incitmeyecek biçimde yapmak için de elinden geleni yaptı.

DİSK yönetici kliği, işçi sınıfımızın zulmet ve zorbalığa direnme günlerini «genel yas» günleri ilan etmekle işe başladılar. Mücadele ve direnme günlerini, ancak DİSK yöneticileri gibi sosyal-faşist klikler ve bir de hakim sınıflar «genel yas» günleri olarak ilan edebilir.

DİSK'in yönetimini gasp etmiş olan bu sosyal-faşist çete, işçi sınıfımızın direnişini fabrika duvarlarının arkasına hapsedmiş, yapılacağını ilan ettiği yürüyüşlerden ise, işçi sınıfımızın devrimci eyleminin kendi sosyal-faşist barikatını da aşacağı korkusuyla vazgeçmiştir. Bu sosyal-emperyalist uşakları, bir yürüyüş düzenlemişlerdir. Fakat onlar işçileri arabalara bindirerek arabalı yürüyüş yapmışlardır. Amaçları devrimciler ve yurtseverlerle işçi sınıfımızın birleşip kaynaşmasını engellemek, işçi sınıfımızın devrimci eyleminin gelişmesine set çekmektir. İşçi sınıfımızın ayağının toprağa değmesinden, sokaklara dökülmesinden, hakim sınıflar gibi onlar da korkuyorlardı-

Sosyal-faşist DİSK yönetimi, burjuvaziye teslimiyetçi ve korkak niteliklerini DGM direnişinde bir kere daha ortaya koydular.

İşçi sınıfımız, hakim sınıfların elindeki baskı ve zulüm araçlarından biri olan DGM'ye karşı yığıtçe direnirken, bu sosyal-faşist çete, hakim sınıfların tehditleri karşısında ve kendi sınıf tabiatlarının da bir sonucu olarak

direnişin sorumluluğunu üstlenmekten kaçınmışlardır. Onlar, «bu konuda tabanı serbest bıraktık, yapılacak eylemler bizi bağlamaz» demişlerdir. Ayrıca onlar, böylece direnişin haklı ve meşru olduğu hususunda kitleler içinde tereddütler uyandırmışlardır.

DİSK yönetimi, fabrikalarda 16 Eylül Direnişinin Öncülüğünü yapan ileri işçilerin patronlar tarafından işten atılmasına seyirci kalmışlardır. Hatta direniş bittikten sonra kendilerinin gerici yüzlerine karşı çıkan devrimci işçilerin bir kısmını patronlarla: birlik olup işten attırmışlardır.

DİSK yönetici kliği, direniş nedeni ile işten atılan arkadaşlarının geri alınması için direnen yiğit Profilo işçilerinin mücadelesini satmıştır. Onlar, Profilo işçilerinin kararlı mücadelesini bastırmak, pasif ize etmek için potronlarla birlik olmuşlardır.

T. Maden-İş Genel Başkanvekili sosyal-faşist Şinasi Kaya, Profiloda direniş sürerken, işçilere direnişten vazgeçmelerini, işe gelmekte olan diğer vardiya işçilerine ise, «patrondan kendileri için izin aldıklarını, dolayısı ile dağılmalarını, evlerine gitmelerini» söyleyerek, Profilo direnişini kırmada hakim sınıflar, polis şefleri ile aynı taktikleri izledi. Fakat yiğit Profilo işçileri sosyal-faşistleri dinlememiş, polis ve jandarmaya karşı yılmadan mücadele etmiş, Yakup Keser adlı bir de şehit vermiştir.

16 Eylül direnişinde TİP, TSİP, ve TKP gibi diğer bütün sosyal-faşist klikler, DİSK yönetimiyle aynı çizgiyi izlemişlerdir. Tüm sosyal-faşist klikler bir yandan işçi sınıfımızın direnişini kanunların sınırları içinde tutmaya çalışmışlar, bir yandan da Amerikancı kliklere karşı bu direnişi bir güç denemesi aracı olarak kullanmışlardır.

Onlar, hem Amerikancı kliklerle olan çelişkilerinden dolayı ve tabanın zorlamasıyla direnişten yana gzkmşler, hem de bütün burjuvalar gibi işçi sınıfımızın mücadelesinin yükselmesinden korktuklarından, direnişi pasifize edip en zararsız hale getirmek için ellerinden geleni yapmışlardır.

DİSK'in sendika ağaları 15-16 Haziran'da 16 Eyll Direnişin'de nasıl işçi sınıfına hakim sınıflarla birlik olup saldırdıysalar, 1 Mayıs 1977'de ve 1975 Taksim mitinginde de işçi sınıfımıza karşı hakim sınıflarla «kutsal» bir ittifaka girdiler.

DİSK'in başına çöreklenmiş sendika ağaları 1975 Taksim mitinginde işçilere, devrimcilere ve demokratlara saldırmaları için emir verdiler. Sosyal-faşist İbrahim Güzelce, işçilere, devrimcileri faşist olarak göster di. Ve efendileri Sovyet sosyal-emperyalizmine uşaklıkta kusur etmediğini gösterdi. Devrimcileri halktan tecrit etmeye çalışan sosyal-faşist İbrahim Güzelce'nin oyunları başarıya ulaşmadı. O mitingde Aydınlık-Halkın Sesi revizyonistleri devrimciler için «kışkırtıcı, bölücü» kelimelerini kullanmakla, olaylara seyirci kalmakla aslında hakim sınıflara yaranmaya çalışıyorlardı (kendini burjuvaziye uydurmanın varacağı yer burasıdır zaten).

1 Mayıs'ta sosyal-faşist DİSK ağalan devrimcileri, demokratları, halktan tecrit etmek için hakim sınıflarla bir ittifaka girmekten çekinmediler. Katliamın tertipleycileri, planlayıcıları, polis ajanlarının nerede halka ateş açtıkları açık-seçik belli olmasına rağmen, sosyal-faşist Mehmet Ertürk, polis hafiyesi rolüne girerek polisin halka ateş açmadığını, devrimcilerin ateş atığını söyledi. Efendileri Sovyet sosyal-emperyalizmine uşaklıkta büyük bir sadakat gösteren sosyal-faşistler, efendilerinin sosyal-faşist diktatörlüğünü gerçekleştirmek için

halka saldırmaktan başka bir şey yapamazlardı zaten. Halkımız, katliamın tertipleycilerine karşı savaşıırken, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler de mikrofonda işçilere, «polise yardımcı olun» diye bağıyordu.

Sosyal-faşist çeteler (DİSK'in sendika ağaları, TKP, TİP, TSİP) 1 Mayıs'tan önce fabrikalarda karşı-devrimci propagandayı hızlandırmışlardı. Devrimcilere, demok-ratlara, yurtseverlere karşı her türlü saldırıya hazırlanmışla»' ve bu iğrenç planlarına işçi sınıfımızı da alet etmeye çalışmışlardı.

1 Mayıs katliamı, aynı zamanda ABD emperyaliz-miyle Sovyet sosyal-emperyalizmi arasındaki hegemon ya mücadelelerinin de bir sonucuydu. Esasında ise hakim sınıfların gelişen kitle hareketlerini bastırmak, devrim çileri halktan tecrit etmek girişiminin bir sonucuydu.

Aydınlık Halkın Sesi Revizyonistleri <le
DGM'ye Karşı 16 Eylül Direnişini 1 Mayıs Mücadelesini
İktidar Mücadelesinden Ayırıyor ve Düzenin Sınırları
İçinde Değerlendiriyor. Hakim Sınıfların Ağzı İle
Devrimcilere. Demokratlara, Yurtseverlere Saldırıyor.

Bir orta burjuva hareketi olan Aydınlık-Halkın Sesi revizyonistleri, her zamanki gibi 16 Eylülde de kitlelerin mücadelesi karşısında seyirci rolündedir. Onlar, köşelerine çekilmişler, mücadeleyi başkalarından, üstelik de sosyal-faşistlerden ve CHP'den beklemektedirler. Şöyle diyorlar:

«...Tabandan gelen zorlamayla, DGM'ler aleyhinde demeçler verenlerden, hatta genel grevden bahsedenlerden henüz eylem konusunda ses çıkmamıştır. Oysa DGM'ye karşı eylem yapılacaksa zamanı gelmiştir. Yasa çıktıktan

sonra eylem, ordu geçtikten sonra borazan çalmak olacaktır» (abç) (Halkın Sesi, Sayı 74).

Bu revizyonistler, hakim sınıfların zulüm ve baskı araçlarından biri olan DGM'ye karşı mücadele edip etmemeyi başkalarına bırakıyor. Eğer eylem yapılacaksa, ne duruyorsunuz artık yapın diyor. Üstelik bunu da sos- yal-faşistlerden bekliyor. Böylece o, DGM'ye karşı direnıp direnme meselesini sosyal-faşistlerin bileceği bir iş olarak ele alıyor. Bir taraftan da komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının bir kliğinin partisi olan CHP'yi demokrat ilan edip davetiye çıkarmayı ihmal etmiyor.

«CHP'ye ve diğer demokratlara gelince, gerçek demokrasiyi savunduklarını söyleyenler bunu kanıtlamalıdır.» (Halkın Sesi Sayı 74).

Ardından 16 Eylül Direnişinin kanuni ve meşru olup olmadığı konusunda ise şunları ileri sürüyor:

«İşçi eylemi gerçekten kanunsuz mudur? Bir kere bu eylem MC'ye ve DGM'ye karşı yönelmiştir. Anayasamız meşruluğunu kaybetmiş bir iktidara karşı «direnme hakkını» tanımaktadır...

«İşçi mücadelesini kanunsuz olarak ilan eden faşistlere ve revizyonistler karşı, bütün ilerici ve yurtseverler direnişlerin meşruluğunu ve kanuniliğini savunmalıdır. Bu bir demokrasi mücadelesidir. MC'ye ve Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı mücadelenin esası budur.» (Halkın Sesi, sayı 76).

Aydınlık Halkın Sesi revizyonistleri, nasıl 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişini düzenin sınırları içinde ele alıyorsa, 1 Eylül Direnişini de aynı anlayışla değerlendiyor. Mücadeleyi iktidar mücadelesinden koparıyorlar. Meseleyi sadece kanunilik ve meşruluk açısından ele alıp, uzun uzun bunu ispatlamaya çalışıyorlar.

16 Eylül Direnişisi elbet de meşru bir hareketti. Ezilenlerin ve sömürülenlerin hakim sınıflara karşı her direnişisi meşru ve haklıdır. Ezilenlerin davasını savunanlar, kitlelerin direnişlerinin haklılığını ve meşruluğunu savunurlar ve bunun propagandasını yaparlar. Ayrıca, mevcut kanuni imkanlardan da sonuna kadar faydalanır ve hakim sınıfların «kanunsuz eylemleri» nin teşhirini yaparlar. Fakat bunu esas haline getirmezler.

Aydınlık-Halkın Sesi revizyonistlerinin devrim yapma diye bir meseleleri olmadığından, kitlelerin direnişisini, «Anayasamız meşruluğunu kaybetmiş bir iktidara karşı direnme hakkını tanımaktadır» diyerek düzenin sınırları içinde ele almaktadır.

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişisi öncesinde ve sonrasında halka değil hakim sınıflara, reformcu bir burjuva iktidarına bel bağlayan Aydınlık-Halkın Sesi (PDA) revizyonistleri, 16 Eylül Direnişisini düzenin sınırları içinde ele almalarının yanı sıra 1 Mayıs'ta (1977) sınıf işbirliği ve burjuvaziye yaranma siyasetinin yeni örneklerini verdiler.

Emperyalizmin ve uşaklarının CIA, MİT, Kontr-Ge-rilla aracılığıyla ve sosyal-faşistlerin suç ortaklığıyla tezgahladıkları 1 Mayıs Taksim katliamını faşistler ve sosyal-faşistlerle hep bir ağızdan devrimcilerin, demokratların, yurtseverlerin ve proleter devrimcilerin üstüne yıkmaya, katliamın gerçek sorumlularını gözlerden saklamaya çalıştılar.

Onlar, Halkın Kurtuluşu, Halkın Birliği ve Halkın Yolu'na hakim sınıfların ağzıyla iğrenç bir şekilde saldırırken şöyle diyorlardı:

«Halkın Kurtuluşu, Halkın Birliği, Halkın Yolu'nun oluşturduğu üçlü oportünist ittifakı ise bütün uyarılara

rağmen birçok devrimciyi polisin tuzağına götürmüş, polise onbinlerce emekçiye saldırma fırsatı yaratmış, tam anlamıyla provokatör rolünü oynamıştır. İzledikleri başıbozuk maceracı siyaset, onları polisin ve revizyonizmin oyuncağı haline getirmiştir.

«Onları defalarca uyardık. Fakat onlar işçileri çara kurşunlatan papaz Gapon rolünü oynamakta direndiler... Şimdi üçlü oportünist şeflerin provokatör olduklarını ilan ediyoruz...

«Opürtünist üçlü öyle bir siyaset izlemektedir ki, onların saflarındaki en kahraman insan, ajan-provoka-törler olmaktadır».

Bir polis komiserinin öldürülmesi olayında Bolşevikleri muhbirliğe ve hakim sınıflara yaranmaya davet eden Tiflis'i! Menşeviklere Stalin yoldaşın verdiği cevap, aynı zamanda, Tifüsü Menşevikler rolündeki Aydınlık- Halkın Sesi revizyonistlerine de cevaptır (elbetde 1 Mayıs Taksim katliamıyla polis komiserinin öldürülmesinde olayın faillerinin niteliği farklıydı).

«Oportünizm ilke istikrarsızlığı ve politik karakter-sizlik demektir. Biz, Menşevik grupların hiç birinin Tiflisliler gibi böyle utanmazca bir karaktersizlik ile ün salmadığını söylüyoruz... Oportünistlerin politik karaktersizliği gökten düşmüyor. Kendisini burjuvazinin zevkine uydurmak için, «baylara», beğenilmek ve bir övgü koparabilmek için durdurulmaz uğraştan çıkıyor. Oportünist bir taktik olan, kendini uydurmanın psikolojik temeli budur... Oportünist Menşeviklerimiz, burjuvaların önünde uşakça eğiliyorlar ve polis hafiyesi rolünü alıyorlar! Kendini uydurmanın taktiği bundan öteye gidemez!...

«Sizler, sosyal-demokrat değilsiniz, çünkü siz, sos-

yal-demokrasiye karşı, parti prensibine karşı mücadele içinde geliştiniz ve bunun içinde yaşıyorsunuz!...

«Sizler. proletaryanın içteki, bunun içinde en tehlikeli düşmanlarıdır!»

«Bu, kendisini göz kırparak aldatmak için ikiyüzlü uğraşlarınıza, Bakü proletaryasının yanıtı olacaktır...» (Stalin, Bütün Eserleri, Devrim Yayınları, s. 130-132 134).

Ülkemizin Gerçeklerine ve Kitlelerin Durumuna Gözlerini Kapayan Halkın Kurtuluşu 16 Eylül Direnişi Karsısında Kolay Başarı Hayaline Kapıldı

Geçmişinin küçük-burjuva niteliğine karşı çıktığını söyleyen, fakat özünde hâlâ bunu devam ettiren Halkın Kurtuluşu, 16 Eylül Direnişinde ülkemizin şartlarını, kitlelerin bilinç düzeyini ve örgütlülüğünü bir yana bırakıp akşamdan sabaha devrim olacağı umuduyla kolay başarı hayaline kapıldı.

Geçmişte, Kemalizm hayranlığını, kitlelerden kopuk devrimciliği, burjuva devlet ve ordu anlayışlarını savunan bu siyaset, 16 Eylül işçi direnişinde de küçük- burjuva sınıf karakterinin ve genel siyasetinin bir sonucu olarak, mevcut şartları hiç hesaba katmaksızın, kitleler arasında kolay başarı hayalleri yaydı.

Halkın Kurtuluşu bir yandan şöyle diyordu:

«Bugün işçi sınıfı hareketi esas olarak kendiliğindenci bir karakter taşımaktadır. işçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareket arasındaki bağlar zayıftır. Sendikaların büyük çoğunluğunda reformist ve revizyonist sendika ağaları yönetimdedir. İşçi sınıfı içinde büyük ölçü-

de reformist, revizyonist siyasetler etkindir. İşçi sınıfı hareketinin kendiliğinden! karakteri, istikrarsızlığını, yani saman alevi gibi parlayıp kısa zamanda sönmesini getirmektedir... Aynı zamanda kendiliğinden yükselen bir hareket düzenin sınırlarını aşamaz» (H. Kurtuluşu, sayı 19, s. 2).

23 Ağustosta böyle diyorlardı. Burada söylenenler ve yapılan tespitler esas olarak doğrudur. Fakat onlar 13 Eylülde, bu söylediklerini tamamen bir kenara bırakıp şunları yazmaktan da kendilerini alamadılar.

«Bugünler işçi sınıfı ve halkın kararlı mücadeleleri ile zafer ve başarı günleri olabilirler... Halk ne kadar coşkunca mücadele ederse, ne kadar gözüpek davranırsa başarı ve zafer ihtimali o kadar büyük olacaktır.

«Emekçi halkın coşkunca ileriye atılması ve zafer kazanması için şartlar elverişlidir. Bugün varolan bütün eksiklikleri ve aksaklıkları hızla giderme yolunda canlı ve yaratıcı çabalarla halkın coşkunca mücadele azmi birleştirilirse başarı ve zafer halkın olacaktır.

«Halkın faşizme karşı büyüyen muhalefeti patlama noktasına varmak üzeredir.^^^^J

«Halk düşmanlarının, emperyalist uşaklarının, faşistlerin üstüne üstüne gitmek için şartlar her bakımdan uygundur...» (H. Kurtuluşu, sayı 22).

Evet, daha bir iki hafta önce işçi sınıfı hareketinin kendiliğinden! karakterde olduğunu, devrimci hareketle işçi sınıfının hareketi arasındaki bağların zayıf bulunduğunu, sendikalara revizyonistlerin ve reformistlerin hakim durumda olduğunu, işçi sınıfı içinde reformist ve revizyonist siyasetlerin etkin bulunduğunu söyleyen Halkın Kurtuluş kitlelerin mücadelesi karşısında heyecana

kapılmakta, daha önce söylediklerini unutmaktadır.

Halkın Kurtuluşu önceki tespitlerini inanarak yapmışsa, kitlelerin yükselen mücadelesi karşısında «zafer» ve «başarı» için şartların her bakımdan uygun olduğunu söylemesini nasıl izah edebilmektedir?

Üstelik, işçi sınıfımızın sendikal hareketine büyük ölçüde reformistlerin ve revizyonistler hakimken, DGM'-ye karşı işçi sınıfımızın mücadelesini sosyal-faşist DİSK yönetimi önemli derecede etkileyebilme durumundayken, böylesi bir durumda zafer ve başarı için şartların uygunluğundan nasıl söz edilebilir?

Kendileri de, her bakımdan uygun olduğunu söyledikleri şartların «biraz» eksik bulunduğunun farkındalar ki, «bugün varolan bütün eksiklikleri ve aksaklıkları hızla giderme yolunda canlı ve yaratıcı çabalardan bahsetmektedirler. Eğer bu eksiklik ve aksaklıkları giderme çabaları mücadele azmi ile birleştirilirse başarı ve zafer halkımızın olacaktır demektedirler.

Olduğunu söyledikleri eksiklikler, daha önce belirttikleri ve bizim de katıldığımız eksikliklerse, bunları öyle bir çırpıda gidermeye imkan yoktur. Bunlar, proletarya hareketinin öncülüğünde verilecek uzun ve kararlı mücadeleler sonucunda giderilebilecek eksikliklerdir. Öyle bir-iki büyük kitle eylemi ile bunların üste sinden gelmek mümkün değildir. Geriye kalan «mücadele azmi», «kararlılık», «gözüpeklik» ve «coşku» ise tek başlarına son tahlilde pek bir şey ifade etmez.

Halkın Kurtuluşunun kitle hareketlen karşısında heyecanlanması sadece 16 Eylül'e has bir şey değildir. Onlar daha yeni, MESS ile DİSK arasındaki son çatışmada 40 bin işçinin greve gitmesi karşısında da aynı

tavra düşmüşler, gene şartları hesaba katmaksızın, ve herhangi bir hazırlık söz konusu değilken genel grev çağırışı yapmışdır. (H. Kurtuluşu, sayı 59).

Ayrıca Halkın Kurtuluşu, Halkın Birliği, Halkın Yolu ve Halkın Sesi siyasetleri MESS ile DİSK arasındaki çatışmanın esas kaynağı olarak MESS'in «grup sözleşmeleri», «ücretlerin dondurulması» gibi tasarılarını gerçekleştirmek istemesini gösteriyorlar. DİSK ile MESS arasındaki çatışmanın esas olarak iki süper devlet ve uşakları arasındaki rekabetten kaynaklandığını göremiyorlar.

Halkın Kurtuluşu, kendilerinin de önceden doğru bir şekilde tespit ettikleri mevcut şartlarda, devrimci hareketin ve kitlelerin durumu ortadayken, «devrimci işçi-köylü iktidarı» gibi perspektif sloganını eylem sloganı olarak ileri sürmüşlerdir. Bu, onların, ülkemizde devrimin uzun süreli halk savaşı içinde kızıl siyasi iktidarlar kurularak gelişeceği doğru tezi yerine ayaklanmayı savunduklarını crtaya koymuştur.

Halkın Kurtuluşu'nun da içinde bulunduğu üçlü oportünist blok, 1 Mayıs öncesinde «proleter devrimci» «önderliklerinin» zafer (!) sarhoşluğu içinde 1 Mayıs'ta «revizyonizmin yerle bir edileceği»ni ilan etmişlerdi. Sosyal pratik, üçlü blokun bu hayalinin öyle, bir anda gerçekleşmeyeceğini göstermiştir.

Ayrıca üçlü blok, küçük-burjuva karakterinden gelen tekkeci anlayışı ile 1 Mayıs'ta, sosyal-faşist kamp karşısında halkın güçlerinin eylem birliğini engellemişlerdir. Birbirlerine bol keseden «proleter devrimci» payesi dağıtan bu siyasetler, kendileri dışındaki bütün halk güçlerine sırtlarını çevirmişlerdi.

Bu konuda kendilerini eleştiren ve somut öneriler

getiren bazı demokratik kitle örgütlerinin çağrılarına kulak bile asmamışlardır. 1 Mayıs'a bir-iki gün kala, sosyal pratiğin kendilerine zorunlu olarak kabul ettirmesi sonucu, birtakım sınırlı eylem birliği girişimlerinde bulunmuşlardır.

Bunun üzerine, hala hatasının özünü kavramamış bulunan, halka hesap vermekten yani özeleştiriyi yapmaktan kaçınan üçlü bloka Nisan 1977'de verdiğimiz ve kendilerini özeleştiriyi yapmaya çağırdığımız yazıyı yeri gelmişken aşağıya aktarıyoruz:

«H. Kurtuluşu, H. Yolu ve H. Birliği siyasetleri 1 Mayıs hazırlıklarını tekkeci bir anlayışla ele almışlardır. Onların bu anlayışlarının pratikte yansımaları, halkın güçlerinin faşistler ve özellikle sosyal-faşistler karşısında dağınık olması sonucunu doğurmuştur. Bu tavırları ister istemez halkın güçlerini bölmüştür.

«1 Mayısla ilgili her türlü hazırlığın sadece kendileri tarafından yapılacağını ilan eden bu siyasetler, sos yal pratiğin kendilerini mahkum etmesi karşısında tavırlarını zorunlu olarak değiştirir görünmüşlerdir. Özde ise değişen bir şey yoktur. _ ■

«1 Mayıs'la ilgili hatalı anlayışlarının, halkın birliğini bozan anlayışlarının özeleştirilerini yapmadan ittifak çağrısında bulunmaları, onların halen tekkeci anlayışlarında ısrar ettiklerini gösterir. Biz, bu siyasetlerin hatalarının özeleştirilerini yapmalarını istiyoruz.

«Eğer özeleştiriyi yapmazlarsa, bu siyasetlerle 1 Mayıs'taki ittifakımız sadece faşistler ve sosyal faşistlerden gelecek bir saldırıya karşı ortak savunma şeklinde olacaktır.

«Doğru bir özeleştiriyi yaptıkları takdirde ittifakımız, 1 Mayıs'ın daha geniş bir platformda ele alınarak çalış-

maların ortaklaşa yürütülmesi şeklinde olacaktır. İttifak platformundaki ilkeler tartışılarak tespit edilmelidir.

»Sınıf işbirliği siyasetini H. Kurtuluşu, H. Birliği, H. Yolu'ndan daha değişik bir tarzda sürdüren H. Sesi ise sosyal-faşistlerin, faşistlerin tehditleri karşısında teslimiyet bayrağını çekmiştir. Halkın güçlerini toparlamada, faşistlerin ve sosyal-faşistlerin karşısında bir cephe oluşturulması yönünde özünde olumlu bir çaba sarfetmemiştir. Daha önceki DİSK Taksim mitinginde olduğu gibi teslimiyet yolunu seçmiştir. H. Sesi, H. Kurtuluşu, H. Birliği ve H. Yolu birbirlerine bol bol «Marksist- Leninist olma yolunda» payeleri vermelerine rağmen bugün birbirleriyle ortak hareket edemez duruma düşmüşlerdir. Bu, ilkesiz birliklerin çözülüşünü somut belirtisidir. H. Sesi siyaseti, H. Kurtuluşu. H. Birliği ve H. Yolu' - nun hatalarını ders çıkarmak anlayışı ile değil fırsatçı bir anlayışla, tekkeci bir anlayışla ele almıştır. Daha doğrusu güç biriktirip saldırmayı planlamıştır. Sınıf işbirliği siyaseti, oportünizmin temel özelliğidir.

«Gençlik Birliği taraftarları öteden beri sınıf mücadelesi karşısında seyirci kalma durumlarını 1 Mayıs'ta da devam ettirmişlerdir. Sovyet sosyal emperyalizminin uşakları sosyal-faşistlerle uzlaşma siyaseti, Gençlik Birliği taraftarlarını bu tavra iten etkenlerden birisidir. 1 Mayıs'la ilgili olumlu bir çaba sarfetmeyen G. Birliği taraftarlarının seçtikleri yol artçılıktır. Önceleri 1 Mayıs'a katılmama şeklinde belirginleşen eğilimleri, son günlerde taraftarlarının tepkisi ve gelişen son durumlardan dolayı katılma şeklinde yönelim göstermektedir. Bu, duruma göre tavır takınan küçük-burjuvazinin sınıf yapısına uygundur. Tıpkı, son anda H.K. H. B, H.Y.nun yaptığı gibi.

«Gerek H. Sesi ve gerekse G. Birliği taraftarları 1

Mayıs'la ilgili doğru bir özeleştiri yaptıkları takdirde onlarla da 1 Mayıs'ta daha önce sözünü ettiğimiz geniş platformda ittifak yapılmalıdır.

«Bu beş siyasetin birleştikleri bir temel nokta vardır. O da şudur: Halkın güçlerini faşistler karşısında bölmek ve revizyonist cephenin güçlenmesine hizmet etmektir. Ayrıca tüm bu siyasetler 1 Mayıs'ı iktidar mücadelesinin bir parçası olarak ele almamışlardır.»

Üçlü oportünist blok, 1 Mayıs'ı işçilerin ve emekçilerin bayramı olarak değil de, «proleter devrimci» lerin bayramı olarak gördüklerinden de 1 Mayıs'ta sözkonusu tekkeci anlayışa düşmüşlerdir. Saf proleter devrim anlayışını savunan üçlü blok'a Lenin'den yaptığımız şu alıntıyla cevap verebiliriz :

«Sömürgelerde ve Avrupa'da küçük milletlerin ayaklanmaları olmaksızın, bütün önyargılarıyla küçük-burjuvazinin bir kesiminin devrimci patlamaları olmaksızın, siyasi bilince varmamış, proleter ve yarı-proleter yığınların toprak ağaları, kilise ve krallığın baskınına karşı, milli baskıya karşı hareketleri olmaksızın sosyal devrimin mümkün olabileceğini sanmak, sosyal devrimi reddetmektir. Sanki bir ordu bir yerde safa girecek «biz sosyalizm istiyoruz» diyecek, bir başka ordu bir başka yerde safa girecek, «biz emperyalizmden yanayız» diyecek ve bu, sosyal devrim olacak!...

«Kim ki «saf» bir sosyal devrim beklemektedir, asla muradına ermeyecektir. Böyleleri devrimin ne olduğunu anlamamış lafta devrimcilerdir.

«Avrupa'da sosyalist devrim, her türlü ezilen ve hoşnutsuz unsurların yığın mücadelesinin patlak vermesinden başka bir şey olamaz. Küçük-burjuvazinin ve geri işçilerin bazı kesimleri de kaçınılmaz olarak buna katılacaktır.

tılacaktır. Bunsuz yığın mücadelesi mümkün değildir, bunsuz hiç bir devrim mümkün değildir...» (Lenin, Do ğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 226).

1 Mayıs'ta M¼cadele Bayrağını Y¼kseltelim ve Faşist MC'nin 1 Mayıs Katliamı ve ¼ıkardığımız Dersler adlı broř¼rlerimizde ¼¼l¼ blokun 1 Mayıs'la ilgili siyasetlerinin eleştirisini yaptığımızdan burada daha fazla ¼zerinde durmayacağız.

İbrahim Kaypakkaya Yoldaşın Temel Teorik G¼r¼řlerini Savunduğunu S¼yleyen Fakat Pratikte ise Tekkeden Tufan Yayınları, Sağ İle «Sol» Arasında Yalpalamaktadır.

İbrahim Kaypakkaya yoldaşın 15-16 Haziran B¼y¼k İşçi Direnişinden ¼ıkardığı dersleri kavrayamayan Tufan Yayınları, 16 Eyl¼l Direnişi ile ilgili olarak yaptığı de ğerlendirmede her t¼rl¼ keskinliğine rağmen, Anayasayı savunma durumuna d¼řmekten ve b¼ylece sağa kaymaktan kurtulamamıştır.

Tufan Yayınları DGM ve Ege Meselesi ¼zerine ve Patronların Bildirisine Cevap adlı broř¼rlerinde DGM'lerin Anayasaya niye aykırı olduğunu uzun uzun isba- ta ¼alıřmakta, bu direnişin iktidar m¼cadelesinin bir parçası olduğu gerçeğini g¼zlerden gizleyerek 16 Eyl¼l Direnişini d¼zenin sınırları i¼ine hapsetmektedir.

Elbette DGM'lerin Anayasaya aykırılığı devrimciler a¼ısından ¼zerinde durulması ve kitlelere anlatılması gereken bir husustur. Fakat bu, DGM'lere karşı ¼ıktığını s¼yleyen Tufan Yayınlarının soruna Anayasa a¼ısından yaklaşmalarını doğurmamalıydı. Devrimciler soruna

iktidar mücadelesinin bir parçası olarak bakmalıdırlar, aksi takdirde hakim sınıfların Anayasasını savunur duruma düşmekten kurtulamazlar.

Tufan oportünistleri yayınladıkları broşürlerinde işçilere DİSK için sizin düşmanlarınızda demekle yetiniyor, DİSK'in niteliği ve bunu doğuran sebepleri, nasıl mücadele edilmesi gerektiği hususunda açık bir şey getirmekten kaçınıyor.

Tufan oportünistleri MESS ile ilgili olarak yazdıkları «Patronların Bildirisine Cevap» adlı broşürlerinde ise halkımıza mevcut direniş karşısında ve MESS'in durumu ile ilgili siyasetini kayacağına, yol göstereceğine bunu yapmaktan kaçınıyor, kendiliğinden gelme lige boyun eğerek, devrimin soyut propagandasını yapıyorlar.

Tufan oportünistleri 16 Eylül Direnişindeki tavırlarıyla kuyrukçuların kuyruğunda siyaset sahnesinde gözüktüklerini bir kez daha ortaya koymuş oldular.

İbrahim Kaypakkaya'nın görüşlerinin en tutarlı savunucuları olduklarını iddia eden bu oportünistler, 1 Mayıs'ta birleşilebilecek halk güçleriyle birleşmek için hiç bir çaba sarfetmemişlerdir. Birleşilebileceklerle birleşmek siyasetini izleyen, eylem birliğini savunan, bağımsızlığını titizlikle koruyan proleter devrimcilerini kuyrukçu olmakla suçlamışlardır. Revizyonistlere ve oportünistlere önderlik etmenin proleter devrimcileri için söz konusu olmadığı saçmalığını ileri sürerek eylem birliğini reddetmekle halkın güçlerini bölücü bir siyaset izlemişlerdir. Bugün teslimiyet, yarın maceracılık siyasetini izleyenler çeşitli kılıklara bürünerek, 1 Mayıs'ta halkın güçlerini böldüklerini gizleyemezler.

Bu oportünistler çeşitli demokratik kitle kuruluş-

lannın kendilerine yaptıkları çağrıya cevap vermemişlerdir, halka karşı sorumluluklarını yerine getirmek için hiç bir çaba sarfetmemişlerdir. Halka özeleştiriyi yapmaktan kaçınan bu oportünistler su üstüne çıkmak için de aşırı çaba sarfetmişlerdir.

Emeğin Birliği, TEP, Kurtuluş Sosyalist Dergi ile Dev-Genç 16 Eylül Direnişini seyretmekle yetindiler.

1 Mayıs'ta da halkın saflarını bölücü bir siyaset izlediler. Dev-Genç ayakları havada 1 Mayıs öncesi atıp tutarken 1 Mayıs'ta halkın saflarını bölmüşler ve eylem birliğini reddetmişlerdir. Ajitasyonda, propagandada öz-gürlük, eylemde birlik ilkesine karşı çıkan Dev-Genç, devrimciler, demokratlar, yurtseverlerle bir eylem birliğine girmekten kaçınmış, çeşitli Devrimci demokratik kuruluşların kendilerine yaptıkları eylem birliği çağrılarını reddetmişlerdir.

Emeğin Birliği, TEP, Kurtuluş Sosyalist Dergi Sovyet sosyal emperyalizminin uşaklarına karşı izledikleri teslimiyet politikalarını. 1 Mayıs'ta da devam ettirmişlerdir.

15-16 Haziran. 16 Eylül Direnişi, 1 Mayıs Olayları
Proleter Devrimci Önder İbrahim Kaypakkaya'nın
Temel Teorik Görüşlerini Doğruluyor

Proleter devrimci önder İbrahim Kaypakkaya'nın temel teorik görüşleri, hakim sınıflara karşı halkımızın yürüttüğü sınıf mücadelesinin ürünüdür. 1960-1970 sınıf mücadelesi pratiği hem sınıf işbirliği siyasetini savunmada ısrar eden PDA revizyonistlerinin, hem de küçük-burjuvazinin

yüzünün açığa çıkmasını sağlamıştır. İbrahim Kaypakkaya yoldaş, bu sınıf mücadelesi pratiğini en üst düzeyde sistemleştirmiştir.

PDA revizyonistleri ezen ulus milliyetçiliğinin şak-şakçılığını o dönemden itibaren yapıyorlardı. Kemalizm, devlet, ordu, devrim ve milli mesele vs. hakkındaki burjuva tezleriyle siyaset sahnesine çıkan PDA revizyonistleri, özünde bu tezlerini halen terketmiş değiller. O dönemde küçük-burjuva devrimcileri devrimin bütün temel meselelerinde yanlış bir siyaset izliyorlardı. Kemalizm hayranlığı, ezen ulus milliyetçiliği, ordu, devlet ve devrim hakkındaki burjuva önyargıları bunlar içinde de etkin olmuştur.

İbrahim Kaypakkaya yoldaş Kemalizm, milli mesele, devlet, ordu, devrim, faşizm, devrimin yolu gibi devrimin temel meselelerinde doğru tezler getiriyordu.

Sınıf işbirliği siyasetini izleyenlerle küçük-burjuva ihtilalcilerine büyük darbeler indiren İbrahim Kaypakkaya yoldaşın görüşleri, bugün sosyal hayatta canlı o- laylar içinde doğruluğunu İspatlamaktadır.

Bugün, kendilerini devrimci tarzda aştıklarını söyleyen Halkın Birliği, Halkın Kurtuluşu. Halkın Yolu oportünistleriyle sınıf işbirliği siyasetini daha ileri boyutlara vardırarak Halkın Sesi-Aydınlık revizyonistleri ve tekkesini korumaktan başka bir şey düşünmeyen Gençlik Birliği oportünistleri, İbrahim Kaypakkaya yoldaşın, sınıf mücadelesi pratiğinin sonucu sistemleştirdiği temel teorik görüşlerini kavramamakta direniyorlar. Proletarya başta olmak üzere, halkımızın uzun, kanlı mücadeleleri sonucu ispatladıkları gerçeklere sırt çeviriyorlar. Aydınlık-Halkın Sesi revizyonistleri burjuva çizgilerini hakim sınıfların ağzıyla açık seçik konuşmaya ka-

dar vardırldılar. Kendilerini devrimci tarzda aştıklarını söyleyenler aslında halen eski küçük-burjuva anlayışlarını devam ettiriyorlar. Bu küçük burjuva oportünistleri, milli meselede ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını referandumla sınırlayarak uluslara göre örgütlenmeyi meşru göstererek ezilen ulusun ayrı bir devlet kurma hakkını çğnemiş oluyorlar. Yine küçük-burjuvalar, halkın birleşik cephesi sorununda İ. Kaypakkaya yoldaşın getirdiği gerçekleri göremiyor, işçi-köylü temel ittifakından dem vurmalarına rağmen yine de burjuvazi ile ittifakı ön plana alıyorlar. Bugün ekonomizm, yarın terörizm siyasetini izleyen küçük burjuvalarımız anti-fa- şist mücadeleyi anti-empyralist, anti-feodal mücadele den koparıyor, iktidar mücadelesinden ayrı bir şeymiş gibi ele alıyorlar. İ. Kaypakkaya yoldaşın belirttiği gibi anti-faşist mücadelede bir reformist burjuva iktidarına bel bağlıyorlar. Devrimin yolunu halk savaşı değil, bir ayaklanma olarak görüyorlar. Kemalizm hakkında ki yanlış siyasetleri halen devam ettiriyorlar. Birbirlerine bol bol proleter devrimci payesi dağıtan, hayat karşısında iflas etmek zorunda olan ve iflas etmeye başlamış olan üçlü oportünist blok yine de kendini devrimci tarzda aştığını söylemeye devam ededursun.

15-16 Haziran, 16 Eylül direnişleri ve 1 Mayıs olayları ülkemizde devrimin dengesiz gelişeceğini, işçi-köylü ittifakının zorunlu olduğunu, ayaklanma ile devrimin başarıya ulaşmayacağını... yani kısaca İ.K. yoldaşın temel teorik görüşlerinin doğruluğunu ispatladı. Bu olaylar revizyonistlerin ve oportünistlerin hayat karşısında iflas etmek zorunda olan görüşlerinin ülkemizin somut şartlarından doğan gerçeklerden ne kadar uzak olduğunu bir kez daha gösterdi.

ONUR
TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR
VAKFI

KURTULUŞ YOLU YAYINLARI

• iMayıs'ta Mücadele	Bayrağını Yükseltelim	3,5 Lira
• 1 Mayıs Bildirisi		2,5 Lira
• Proleter Devrimci Önder İbrahim Kaypakkaya'nın Görüşleri Halkımızın Devrim Yolunu Aydınlatıyor		3,5 Lira
• Faşist MC'nin 1 Mayıs Katliamı ve Çıkardığımız Dersler		3,5 Lira
• Devrimci Proletarya. seçimler ve Bugünkü Durum		10 Lira

• Devlet
V. İ. Lenin

3,5 Lira
KURTULUŞ YOLU YAYINLARI

KURTULUŞ YOLU

Yayınları

500 Kuruş